HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING „OOST EN WEST"

HET LIDMAATSCHAP der Vereeniging bedraagt f 5.— 's jaars (minimum) met inbegrip van kostelooze toezending van het Koloniaal Weekblad.

INHOUD: Van het Hoofdbestuur. — Minahassa-Loterijen. — De Indische club in actie voor het Steuncomité voor Nederlandsch-Indië van het I. E. V. te 's-Gravenhage. — De rol van de grondstoffenmonopolies bij de komende Douaneregelingen tusschen de verschillende landen. — De Opiumconferentie te Bangkok. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Nagekomen Berichten. — — Berichten der Afdeelingen. — Mededeelingen. — Van onze Adverteerders. — Mutatiestaat van 27 Januari tot 3 Februari 1932.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Officieele mededeeling.

Nederland te Parijs in 1931.

Gedenkboek van de Nederlandsche Deelneming aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling.

Uitgave van de Vereeniging „Oost en West", ten bate van het Steuncomité Parijs.

Onder Redactie van Dr. H. H. Zeijlstra Fzn., lid van het Hoofdbestuur van „Oost en West".

Reeds hebben hun medewerking toegezegd Mevr. M. C. van Zeggelen en de heeren D. J. Balfoort, Prof. Dr. L. P. le Cosquino de Bussy, Prof. J. C. van Eerde, P. A. J. Moojen, Dr. J. Stroomberg, T. B. Roorda, K. van der Veer, Dr. L. J. van der Waals, Dr. F. C. Wieder, R. Zuyderhoff en G. J. Staal.

Het boek zal worden gedrukt op Kunstdrukpapier en rijk worden geïllustreerd. De prijs zal bedragen *f* 5.— ingenaaid en *f* 6.50 in linnen stempelband.

Minahassa-Loterijen.

Met de vroeger gestorte	***f* 26993.58**
is als saldo gestort bij de N. H. M.	**„ 6000.24**
tezamen	***f* 32993.82**
terwijl door het Oostelijk Comité nog gestort worden	**„ 360.—**
tezamen	***f* 33353.82**

Aan de heeren Dr. C. J. K. van Aalst als voorzitter en Ir. E. de Kruyff als secretaris van het Minahassacomité werd mededeeling van de storting gedaan.

F. VAN PESKI,
Alg. Voorzitter.

De Indische club in actie voor het Steuncomité voor Nederlandsch-Indië van het I. E. V. te 's-Gravenhage.

Onmiddellijk nadat het „Steuncomité I.E.V., Den Haag" voor werkloozen en voor armenzorg in Ned.-Indië zijn taak had bekend gemaakt, n.l. het verleenen van zijn tusschenkomst tot het ontvangen van bijdragen voor werkloozen en voor Armenzorg in Indië, heeft de Indische club te 's-Gravenhage overwogen op welke manier zij het hare daarbij zou kunnen doen.

Ten bate van de noodlijdenden in Indië zal de I. C. 13 Febr. a.s. in de zalen van het kasteel Oud-Wassenaar een thé-dansant geven, waarvan de *geheele* opbrengst aan kaartverkoop aan het steuncomité zal worden afgedragen ,ter overmaking naar Ned.-Indië. De bekende band de Flierefluiters verleent belangeloos zijn medewerking, terwijl de Krontjong-band van Eurasia Krontjong-liederen ten gehoore zal brengen.

Naar wij verder vernemen zal 't bestuur van Boeatan de gelegenheid openen om in de Boeatan-localiteit, na afloop van de thé-dansant, te rijsttafelen. De netto-opbrengst daarvan zal eveneens aan het comité worden afgedragen.

De entrée-prijs voor de thé-dansant bedraagt f 1.— per persoon.

Toegangskaarten zijn, van af 8 Februari a.s. verkrijgbaar ten huize van den heer J. H. Willems penningmeester van de I.C., Ieplaan 143. Zij worden desgewenscht toegezonden na ontvangst van een girobiljet, een postcheque of een postwissel aan den „Penningmeester van de I. C., Ieplaan 143, Den Haag", waarop het aantal gewenschte kaarten is vermeld.

Voorts zijn kaarten te verkrijgen bij: F. Fliers, Regentesselaan 26; J. V. Willems, Copernicuslaan 175 en A. A. de Wolff, Stokroosplein 2, Den Haag.

Giro-nummer van den penningmeester 80594.

*

Gaarne voldoen wij aan het verzoek van het Bestuur van de I. C. om een ieder op te wekken de thé-dansant bij te wonen, opdat een zoo groot mogelijk bedrag zal kunnen worden afgedragen. De nood in Indië dringt.

De rol van de grondstoffenmonopolies bij de komende Douaneregelingen tusschen de verschillende landen.

Ofschoon in Genève de meest deskundige menschen van vele landen gewaarschuwd zijn voor een nog hooger optrekken der tariefmuren en aangeraden met een afbraak daarvan te beginnen in het belang van den stoffelijken welstand van de bevolkingen der geheele wereld, hebben de regeerders der verschillende landen dien raad niet opgevolgd, maar hebben zich blijkbaar gehaast, onder den druk van de crisis, juist het tegendeel tot stand te brengen van hetgeen door de deskundigen aanbevolen werd en is men den internationalen goederenhandel nog veel grootere bezwaren in den weg gaan leggen, ja zelfs voor sommige artikelen een ruilhandel onmogelijk gaan maken.

Waarheen dit leiden zal is veel minder moeilijk te voorspellen, dan bijv. waarheen een algeheele vrijhandel tusschen alle volken der wereld zou kunnen voeren.

Door de toekomstige douanetarieven zal ieder land gedwongen zijn zijn eigen belangen zooveel mogelijk te beschermen om niet geheel en al weerloos te staan tegen de moeilijkheden die zijn uitvoerhandel in den weg gelegd zullen worden. Het particuliere ruilverkeer zal daardoor meer en meer verdwijnen en opgaan in een systeem van contingenteeringen. De regelingen daarvan kunnen alleen geschieden tusschen de vertegenwoordigers der verschillende landen, in casu tusschen de regeeringen.

Den producenten en koophieden in het eigen land blijft dan niet veel meer over dan via hun regeering te exporteeren.

In het belang van een voordeelige handelsbalans, zal ieder land trachten de artikelen die het van een ander land moet koopen, zoo voordeelig mogelijk te koopen, terwijl men de artikelen die men uit kan voeren zoo geschikt mogelijk zal moeten prijzen om eenige kans te hebben om te verkoopen. Automatisch zal men dan komen tot een systeem van in- en uitvoer, dat in wezen niet veel verschilt van het systeem dat Sovjet Rusland momenteel toepast. Met bijna wiskundige zekerheid kan men nu reeds voorspellen dat het aantal handelsdelegaties in de naaste toekomst nog beduidend toe zal nemen.

Mits zich bezighoudende met zuiver economische aangelegenheden, zouden dergelijke handelsdelegaties nuttig werk kunnen verrichten, wanneer de leiders voor hun taak berekend zijn. Een direct gevolg van deze gedwongen staatsbemoeienis zal zijn: een veel beter en sneller overzicht van de goederenproductie en van hetgeen men in moet voeren om het productie-apparaat aan den gang te houden. Inplaats van statistieken, die à posteriori eenig overzicht geven, zal men moeten komen tot gegevens die de handelsdelegaties à priori in kunnen lichten, om zoo effectief mogelijk werk te kunnen verrichten.

De goederen die een bepaald land kan produceeren zullen uitgewisseld worden voor diegenen die het land niet zelf kan vervaardigen en in het belang van het bepaalde land zal men althans evenveel moeten uitvoeren als invoeren om te blijven bestaan.

5295

Leden van „Oost en West".
Het aangewezen adres voor 1e kwaliteit **Melk en Melkproducten** is de N.V. Melkinrichting **„DE NIEUWE LANDBOUW"** 5443
DEN HAAG: N.W. Buitensingel 50 Telefoon 333855.
SCHEVENINGEN: Wassenaarschestr. 127 Telefoon 550363.

N.V. Drogisterij
De „Salamander"
„De Haagsche Drogist"
Winkels door geheel Den Haag, Rijswijk en Voorburg. 5050
Telefonische bestellingen onder no. 110454.

M. HENSING
VAN HOYTEMASTRAAT 113 - DEN HAAG
Tel. 775284
Specialiteit in:
Roomboter, Hollandsche en buitenlandsche Kaassoorten, fijne Vleeschwaren, 1e klasse Geldersche artikelen. 5327

PRIVÉ DANSLES 5174
DANSINSTITUUT H. J. TIMMER
ARCHIMEDESSTR. 64 Tel. 337007, DEN HAAG

WESSELING & Co.
ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN
LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)
TELEF. 2092 5635

NUTSSPAARBANK te 's-Gravenhage

SPAART

VOOR TEGENSLAGEN

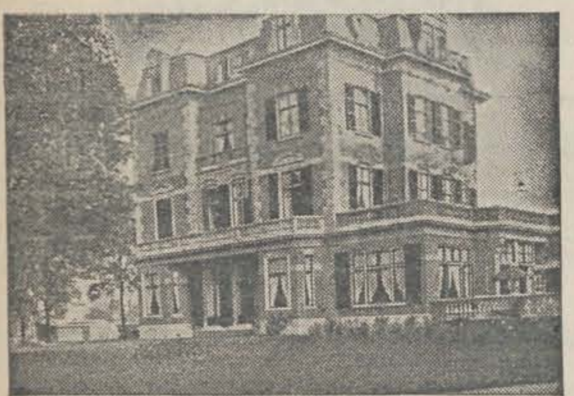
5132

WALDORP=RADIO

De geheele wereld in Uw huiskamer!

Vraagt onze gemakkelijke betalings-conditiën. 5346

Paul Krugerlaan 239-241, Den Haag. = Tel. 333726.

— HERSTELLINGSOORD —

„Huize Maria Emalia Dorrepaal"

gelegen even buiten Voorburg in landelijke omgeving met grooten tuin en waterpartij. Uiterst geschikt voor repatrieerenden en herstellenden, die, op advies van een geneesheer, eenigen tijd rust behoeven. Pension f 3.— à f 4.— per dag. Prospectus met alle gewenschte inlichtingen worden, op verzoek, toegezonden door de Directrice: West-Vlietweg 115, Voorburg. 5235

Corsetten voor zware figuren.

Corsetten voor sport.

Elastiek Corsetten. 5061

Corselets.

Buikbanden.

VRAAGT ONS VAKKUNDIG ADVIES.

MAISON

DE RIDDER

Heerengracht 52a

Den Haag - Telef. 110957

PIANOHANDEL

L. C. JACOBI

DEN HAAG - TEL. 331403

Ibach

„WERELDMERK"

H. A. JACOBI

SOERABAYA

IBACH — KUHLA
STEINBERG
UEBEL - LECHLEITER

IN HUUR EN HUURKOOP

SPECIAAL ADRES VOOR

TROPEN-PIANO'S

5572

LILY=HOUSE

Fred. Hendriklaan 250

Wald. Pyrmontkade 50

HET HUIS DER ZELDZAAMHEDEN

Bekroond op de Koloniale Tentoonstelling te Parijs

OOSTERSCHE KUNSTNIJVERHEID

SELOENGKANGS EN IKATWEEFSELS, IVOOR ZILVER, ZUID-SLAVISCH BORDUURWERK

Verkoop tegen sterk verminderde prijzen 5308

Het geld moet rollen om de malaise te doen verdwijnen

VRIJE TOEGANG

HET VERPLICHT U TOT NIETS

Uitzending van Diners - Specialiteit in Dagschotels

Het adres voor Ind. families. Diners à f0.90, dagelijks thuisbezorgd in goed verwarmde bussen met Porselein Service.

v. Halderen - v. Loostraat 98

Telefoon 556188 5336

25 jarige ervaring op passagiersschepen

MEUBELEN

Door rechtstreekschen verkoop van Meubelfabrikant aan 't publiek is alle tusschenhandel uitgeschakeld. Geen dure verkoopkrachten, dus geen onnoodige kosten. Chique Salonstellen bestaande uit groote Bergère-fauteuil, ronde Chesterfield-fauteuil, 4 massief eiken Q. A. Stoelen, bekleed met vocht-echte velours naar keuze f 140.—. Verder Salonstellen, bestaande uit 2 groote Clubfauteuils, 4 massief eiken Stoelen met sportverbinding, bekleed met zijden vocht-echte velours f 90.—. Levering van alle Meubelen' spotgoedkoop, Buffetten, Dressoirs, Rooktafels, Ligfauteuils' Spiegels, Bloemtafels, Schuiftafels, Linnenkasten enz.

Alle Meubelen worden onder garantie verkocht.

Komt zien bij

D. STADHOUDER

SCHEPRADSTRAAT 33-35-37 — Telef. 118226

bij den Trekweg. 5200

W. MULSTEGE

v.h. M. EVELEIN

Banketbakker — Kok 5163

Valeriusstraat 25 - Telef. 333366 - Giro 17628

Het oudst bekend adres van Duinoord

De echte Spekkoek

Met de hoogste onderscheidingen bekroond

Verzending naar alle werelddeelen met groot succes.

KAWEE'TJES

AMSTERDAM

Meubelen — Complete Meubileering

Arnold Houtschilt N.V.

Singel 283 Amsterdam

5633

Hotel-Restaurant „Terminus"

Warmoesstraat 111, Amsterdam C. Tel. 41836

50 kamers met stroomend koud en warm water. — Centrale verwarming. 5557

- Verhuur-Inrichting van Luxe Fiat Automobielen -

— 22660 Telefoonnummers 22669 —

Speciaal adres voor Toer- en Trouwwerk.

Garages: Albert Cuypstraat 33—35 en Weesperplein 18.

AMSTERDAM 5489

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West".

BERGEN OP ZOOM

Bij vestiging te Bergen op Zoom wendt U zich tot 5271

Kaam's Woning- en Assurantie-Kantoor

Antwerpschestraat 24 — Telef. 186

ZUIDER STEENKOLENHANDEL

Firma Gebr. Sakko — Bergen op Zoom

EN GROS Telef. interc. 364, Postrekening No. 77050 EN DÉTAIL

SPECIAAL ADRES van alle soorten Belgische, Hollandsche en Wales Anthraciet 5477

AANBEVOLEN ADRES VOOR LEDEN VAN OOST EN WEST

Gereserveerd voor de 5472

Firma L. H. v. d. AA,

Fotograaf, Bergen op Zoom.

SCHEVENINGEN

OTTO M. FLICK

SIGARENMAGAZIJN 5129

Bosschestraat 63 hoek Gentschestraat

Telefoon 553428 - SCHEVENINGEN

UTRECHT

A. J. BALJET 5094

KLEERMAKERIJ „DE CITY"

Opgericht 31 Maart 1876 — UTRECHT

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West"

GRONINGEN

Het adres te Groningen voor Leden v. „Oost en West" is:

JOH. DE NOORD'S Vleeschhouwerij annex fijne Vleeschwaren 5387

A-Kerkstraat 14 — Telef. 2203

Levering v. uitsl. 1e kwal. Rund-, Kalfs- en Varkensvleesch.

MUZIEKLYCEUM

Dir. S. L. WERTHEIM

DAENDELSSTRAAT 27 — Telefoon 772515

Opleiding voor Amateurs en Vakleerlingen.

SCHOOLGELDEN:

voor elementair onderwijs VIER GULDEN per maand, in klassen van drie leerlingen. Eén uur instrumentaal en één uur kl. theorie per week.

Middenklas. VIJF GULDEN per maand, in klassen van drie leerlingen.

ZES GULDEN VIJFTIG CENT per maand, in klassen van twee leerlingen.

TWAALF GULDEN VIJFTIG CENT per maand voor één uur per week privaatles en één uur theorie. 5636

Bewegingskunstklas voor kinderen f **3.50** per maand; voor volwassenen f **4.50** per maand.

Inschrijving dagelijks van 9.30 uur v.m. tot 8 uur n.m. Prospectus gratis op aanvraag, ook per Telefoon 772515.

KLEERMAKERIJ ANT. DISVELD

NIEUWE SCHOOLSTRAAT 111 - DEN HAAG

TELEFOON 115190

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West" 5234

Hij klopt, veegt en zuigt
de nieuwe RIBSEMA. Hollandsch fabrikaat.
Vraagt U eens een demonstratie bij:
„SEVA", Thomsonlaan 88.
Tel. 392125. Wij ruilen Uw ouden Stofzuiger in.
— Betaling in overleg — 5353

Maison ARTISTIQUE
Kanaalweg 45 = Scheveningen
— Telefoon 556329 —
BETERE GENRE DAMESKLEEDING
Mag een onzer U eens de STALEN-COLLECTIE en MODEPLATEN komen toonen? 5332

Door een gecentraliseerden uitvoer, zal de concurrentie tusschen de verschillende landen onderling, inplaats van minder, veel scherper worden, omdat de staatsambtenaren der Handelsdelegaties dan op hun vingers gekeken zullen worden.

Het gevolg van de belemmeringen die den internationalen goederenhandel in den weg gelegd worden, zal dus automatisch leiden tot een gedwongen soort van nationaal socialisme of communisme en op het laatst tot zulke onoverkomelijke moeilijkheden, dat de landen onderling zullen moeten overleggen op welke wijze de moeilijkheden verminderd zullen kunnen worden.

Voor dien tijd echter zal de autarkie hoogtij vieren en iedere schrede op den weg naar autarkie zal een later onderling vergelijk moeilijker maken. Hoe sneller men onderling regelend op zal kunnen treden, hoe meer stoffelijke menschelijke misère vermeden zal kunnen worden.

In den onderlingen economischen strijd zullen die landen er het beste afkomen, welke goederen produceeren en althans in voldoende mate, die nergens anders gemaakt kunnen worden en die de andere landen broodnoodig hebben en zal ieder land deze soort goederen gaan verkoopen voor den hoogsten prijs, die men zal kunnen bedingen.

Zoo zal Duitschland b.v. zonder koloniën, gedwongen zijn om al zijn koloniale producten van andere landen te betrekken, waarbij het echter een voordeel is, dat zoovele verschillende landen koloniale waren aan de markt brengen, waardoor men niet op één verkooper is aangewezen.

Er zijn echter goederen, die maar in één land geproduceerd kunnen worden en deze goederen zullen het zijn, die in de toekomst een enorme rol zullen spelen, omdat daarmede de handelsdelegaties een sterk wapen in handen zullen hebben, waarvan zij uit den aard der zaak gebruik zullen maken, òf om de hoogste prijzen te kunnen bedingen, òf om den verkoop van niet gemonopoliseerde handelsartikelen beter mogelijk te kunnen maken.

Van enorm belang voor een land zullen dus de artikelen zijn, die nergens met voordeel zullen kunnen groeien of vervaardigd worden, uit hoofde van speciale klimatologische en bodemgesteldheden of van andere technische of economische oorzaken.

Een monopolie van de eerste orde bezit het Britsche rijk in den vorm van het jutemonopolie. Jute groeit alléén in Bengalen en alle pogingen om elders met voordeel jute te kweeken zijn vrijwel onmogelijk gebleken, òf door het enorme prijsverschil, òf en veel meer door de laatste oorzaak, dat het niet mogelijk was ergens anders ter wereld een geschikte jutesoort te kweeken. Alle omstandigheden voor het groeien van jute zijn vervuld juist in dat betrekkelijk kleine deel van Britsch-Indië.

Wat de jute voor de wereld beteekent, weten velen. Welke macht men met de jute op andere volkeren kan uitoefenen is minder bekend, doch kan eenigszins geïllustreerd worden uit het volgende geval uit den grooten wereldoorlog. Amerika was toen niet van plan om zilver af te staan. Geen zilver, geen jute, en Amerika was verplicht om aan Britsch-Indië in zilver te betalen.

Dat de jute een enorme rol zal spelen bij de onderhandelingen, die de verschillende staten met het Britsche rijk in de toekomst op handelsgebied te voeren zullen hebben, staat wel vast, en eveneens dat de Britten slim genoeg zullen zijn om van dit monopolie-artikel een handig gebruik te maken. Met de jute duur te verkoopen, eventueel via een uitvoerrecht en op jutegarens, zakken en weefsels een hoog invoerrecht te heffen zal men in de toekomst den invoer van vele in jute verpakte artikelen in het Britsche rijk onmogelijk kunnen maken.

Dat het den Engelschen bittere ernst is om van hun macht gebruik te maken, bewijst het hooge invoerrecht dat men op cocos- e.a. tapijten gelegd heeft, waardoor een gedeelte der Nederlandsche tapijtindustrie stop gaat. Ook cocosgarens zijn een Britsch monopolie, omdat ook nergens dan aan de Malabar en Coromandel kust alle omstandigheden zoo gunstig zijn, voor de productie van cocosvezels volgens het rottingsproces. Dus men is wel gedwongen om cocosvezels in Britsch-Indië te koopen, maar van verkoop aan het Britsche rijk in den vorm van producten is geen sprake meer en langzamerhand zal de cocosmatten-industrie in zijn geheel een Britsch monopolie worden.

Wanneer men nu verder met de sommen door de uitvoer- en invoerrechten verkregen, het met natuurlijk levensvatbare gedeelte der industrie zal gaan steunen, dan is het licht in te zien, dat een eindregeling, die ten langen leste toch moet komen, ontzettend bezwaarlijker zal worden.

Het kan daarom zijn nut hebben te weten, dat er momenteel voor Nederland een mogelijkheid bestaat om zich in de toekomst voor een zeer groot gedeelte onafhankelijk te maken van de Britsch-Indische jute en cocosvezels, omdat men van Nederl.-Indische cocosvezels garens, zakken en weefsels kan maken, die beduidend goedkooper en voor zeer vele doeleinden beduidend beter zullen zijn dan de overeenkomstige jutefabrikaten. Het ontginnen van de met circa 1 millioen ton per jaar nu weggeworpen Nederlandsch-Indische cocosvezels, zou kunnen strekken tot grootere werkverruiming zoowel hier te lande als in Indië en om te kunnen ontkomen aan den greep die de jute in de naaste toekomst op den wereldhandel zal uitoefenen.

B. G. H. v. d. JAGT.

Ziek
door gevatte koude, zwaar gevoel in hoofd en ledematen, Influenza, Griep, Rheumatische pijnen, alsook vastzittende Hoest: in al deze gevallen zullen 5492
Mijnhardt's Poeders
U spoedig helpen. Doos 45 ct. Bij Uw Drogist.

De Opiumconferentie te Bangkok.

De weinig optimistische verwachtingen eenigen tijd geleden geuit ten aanzien van de beteekenis der Opiumconferentie te Bangkok blijken, nu de resultaten der conferentie bekend zijn, niet geheel ten onrechte te zijn gekoesterd. Intusschen is daarmede geenszins gezegd, dat de „verbruikende" landen zooals Nederlandsch-Indië in de nakoming hunner verplichtingen voortvloeiend uit het Haagsche Verdrag van 1912 te kort zouden zijn geschoten.

Nieuwe richtlijnen voor de bestrijding mochten van deze conferentie niet worden verwacht. Wie meende dat de Bangkok-conferentie een dadelijke oplossing voor het opiumvraagstuk zou brengen, toonde daarmede geen inzicht te hebben in den feitelijken toestand.

De ter conferentie vertegenwoordigde staten hadden in 1925 reeds den weg aangegeven om geleidelijk tot een algeheele onderdrukking van het opiumschuiven te komen. Zij waren nu wederom bijeengeroepen om den toestand opnieuw onder het oog te zien en om het rapport der commissie-Ekstrand te bespreken. Doch dit rapport was in wezen een rechtvaardiging der conventie van 1925 en had voor de bestrijding geen nieuwe beginselen weten aan te geven.

In de conventie van 1925 hadden de „verbruikende" landen het tempo waarin zij de afschaffing van het opiumrooken zouden kunnen bewerkstelligen, uitdrukkelijk afhankelijk gesteld van de contrôle op den papaverbouw, het eenige middel om den sluikhandel van opium naar hun gebieden te onderdrukken. En ook de Commissie-Ekstrand had dit verband volmondig erkend.

In Bangkok is duidelijk aan den dag getreden dat die contrôle op den papaverbouw in de voornaamste productielanden nog steeds niet bestaat en dat de toestand op dat gebied sedert 1925 eer is verergerd dan verbeterd. Mogelijke teleurstelling over het resultaat der conferentie mag zich dan ook niet richten tegen de landen waar het „opiumschuiven nog tijdelijk is toegelaten", doch tegen de papaver-verbouwende landen. De opiumconferentie toonde met door haar geboekstaafde feiten en getuigenissen aan, dat aldaar niets ter verbetering van den toestand is gedaan.

Het is van belang dat de conferentie niettegenstaande de afweizigheid van de opium-producerende landen zich ter zake op een aan duidelijkheid niets te wenschen latende wijze heeft uitgesproken.

In de slotacte der te Bangkok geteekende conventie verklaren de vertegenwoordigde staten eenstemmig tot de conclusie te zijn gekomen dat radicale maatregelen tot onderdrukking van het opiumrooken onuitvoerbaar zijn, zoolang de productie van opium op een bovenmatige schaal blijft doorgaan en zoolang groote hoeveelheden opium in hunne gebieden worden binnengesmokkeld. Daarom oordeelden zij het van wezenlijk belang tot het produceeren en het smokkelen van opium te registreeren tot inlichting van den Volkenbond en van de publieke opinie, en in de hoop dat de publicatie van de feiten de betrokken Regeeringen ertoe mag leiden om stappen te nemen tot beperking van dusdanige productie en tot onderdrukking van den export voor ongeoorloofde doeleinden.

Met name op de publicaties dezer feiten komt het aan; deze vond plaats in een afzonderlijk — aan de conventie gehecht stuk. Daarin wordt China in de eerste plaats en daarna Perzië als voornaamste bron van smokkelopium aangewezen.

Eerder werd in de dagbladen reeds vermeld, dat het niet vaststond, of China zich wel ter conferentie zou doen vertegenwoordigen en ook dat de Chineesche regeering weinig gesticht was over het feit, dat de commissie-Ekstrand, die China niet bezocht, niettemin een oordeel over de daar te lande op opiumgebied heerschende toestanden had ten beste gegeven.

Uit nadere publicaties van den Volkenbond blijkt nu, dat in de Januari zitting van den Volkenbondsraad door den Chineeschen gedelegeerde reeds tegen de opvatting van de commissie-Ekstrand, dat n.l. China de meeste onwettige opium zou exporteeren, protest is aangeteekend en dat in een door denzelfden gedelegeerde aan den secretaris-generaal van den Volkenbond gerichten brief de opvatting der commissie „tendentieus en slecht gefundeerd" werd genoemd. Ook heeft China zich inderdaad van deelneming aan de conferentie onthouden; het verontschuldigde zich in verband met den toestand zijner financiën, die de uitgaven voor deelneming niet toelieten.

De Conferentie heeft zich door een en ander niet laten afschrikken om ook den toestand in China op opiumgebied opzettelijk in beschouwing te nemen. En met vermelding van de eerdere protesten van Chineesche zijde verklaart zij onomwonden, dat „de inlichtingen in het bezit van de te „Bangkok vertegenwoordigde mogendheden, ten volle het rapport van de Commissie-Ekstrand bevestigen". De beschikbare ruimte laat niet toe, de uitvoerige verklaring in haar geheel op te nemen; toch mogen enkele der door de Conferentie gepubliceerde feiten hier vermelding vinden. Zij geven inzicht in den omvang en de beteekenis van den sluikhandel en kennisneming is daarom ook voor een juiste waardeering van het Indische bestrijdingsstelsel van belang.

O.a. wordt medegedeeld, dat in een gedeelte van China met inbegrip van de provincies die het meeste opium produceeren; de papaverbouw door de autoriteiten niet alleen wordt toegestaan, maar veelal wordt opgelegd. Ter illustratie wordt onder meer de volgende aanhaling uit de *Ta Kung Pao*, een Chineesch nieuwsblad, van 2 Juli 1930 gegeven: „...de reusachtige omvang van het opiumkwaad is niet de schuld van het volk maar van de autoriteiten. De ergste misdaad, bedreven door de militaire kaste, was de verslapping van het opiumverbod. Zij hieven belastingen op opium en moedigden den aanplant aan, gingen zelfs zoover om het volk tot den verbouw te dwingen. Zelfs indien het volk geen opium verbouwde, moest toch even goed de belasting worden voldaan, zoodat de boeren het noodgedwongen gingen planten". In aansluiting hieraan wordt vermeld dat de boeren in vele provincies een „Lazy Tax" moeten betalen indien geen opium wordt verbouwd 1).

Uitvoerig wordt verhaald, hoe een aan de Canton-regeering behoorende boot in de territoriale wateren van Hongkong werd onderzocht en onder den naam van „anti-apiom middelen" 83 kisten ruw opium aan boord bleek te hebben. Dit opium werd officieel door de Chineesche autoriteiten teruggevorderd.

Voor wat betreft het kwantum opium dat China produceert wordt gewezen op een mededeeling van den vertegenwoordiger der Nanking-regeering op de in het voorjaar gehouden conferentie tot beperking van den aanmaak van verdoovende middelen, waar die vertegenwoordiger de opiumproductie in China op 12000 ton raamde.

Ook van de uit den opiumbouw aan den staat toevloeiende inkomsten worden gegevens verstrekt. In 1929 bedroegen de inkomsten van de provincie Kwantung uit opiumlicenties 9.5 millioen dollars: de provincies Hunan en Hupeh verkrijgen haar geldmiddelen voor het grootste gedeelte uit de inkomsten van een speciale opiumbelasting, berekend per pikol „medicijn". In Hankow zijn minstens 60 opiumkitten, die maandelijks voor een licentie elk 2000 dollar betalen.

Een blijkbaar van Fransche zijde afkomstige inlichting brengt aan den dag dat grensposten van Tonkin herhaaldelijk het passeeren van „opiumkaravanen" van Yunnan naar Kwangsi en Kwantung berichten. Zoo werd in April 1930 het vervoer van 390 ton opium gesignaleerd.

Aan Perzië wordt verweten dat het reeds jarenlang onder misleidende verklaringen opium uitvoert. Niettegenstaande in Januari 1931 de Perzische vertegenwoordiger in den Volkenbondsraad mededeelde, dat opium slechts werd uitgevoerd met toestemming van de regeering van het land van bestemming, werd ohlangs een verscheping van 515 kisten naar Wladiwostok en van 802 kisten naar Canton ontdekt.

Het belang van deze mededeelingen, die ongetwijfeld in ruimen kring de publieke aandacht trek-

H. BONEFAAS
Batavia - Bandoeng
Den Haag, Plein 18

UITZETTEN voor INDIË vanaf f 100.—.
HUWELIJKS-UITZETTEN „ f 100.—.
BEDLAKENS voor Holland:
Effen 150 x 235 f 1.79 5282
Feston „ x „ „ 1.98
2 Ajour „ x „ „ 1.98
BEDLAKENS voor Indië:
1 Pers. Effen f 3.40 2 Pers. f 4.70
1 „ Feston „ 4.60 2 „ „ 5.70
1 „ 2 Ajour „ 4.60 2 „ „ 5.70
SLOOPEN en GOELINGS vanaf 59 cent.

„Handelsschool voor de praktijk"
De overgang van school naar kantoor.
Eenjarige Dag- en Avondschool.
Stenografie . . . f 10.— per cursus van 3 maanden
Machineschrijven f 10.— per cursus van 3 maanden
Aanmelding van leerlingen dagelijks. 5237
Laan van Meerdervoort 650
TELEFOON 338202.

KENNISGEVING
Het Café-Restaurant
„'T GOUDEN HOOFD"
GROENMARKT — DEN HAAG
is vanaf 1 OCTOBER jl. onder nieuwe Directie van
A. WESTERGAARD (v.h. Restaurateur R'sche Lloyd)
HEINEKEN'S BIEREN 5271

's-Gravenhaagsche Zwem- en Badinrichting
Mauritskade — Telef. 113030
Twee afzonderlijke zwembassins voor dames en heeren den geheelen dag goopend. — Russische-, Turksche-, Electr. Licht-, Electr. Kuip-, Douche en Geneeskundige Baden.
— Tarief gratis op aanvraag — 5107

Japon- of Mantelstoffen noodig?
Alleen bij:
S. J. DE GROOT
Wagenstraat 48a — Telef. 115177
Hobbemastraat 47 — Telef. 331601
DEN HAAG 5257

DANSINSTITUUT
P. WILDSCHUT
KROMME NIEUWE GRACHT 48 — TELEF. 16079
UTRECHT 5165

OUDE JENEVER

5590

ken is vooral ook hierin gelegen dat zij gericht zijn aan den Volkenbondsraad en dat China en Perzië, hoewel niet op de Bangkok-conferentie vertegenwoordigd, deze feiten niet met de langzamerhand stereotyp geworden verklaringen zullen kunnen voorbijgaan.

Van de „verbruikende" landen wordt een bevredigende en liefst spoedige oplossing van het opium-vraagstuk verwacht, doch te vaak wordt vergeten dat zij geen rechtstreekschen invloed op de beperking van den papaverbouw kunnen uitoefenen: behalve in Britsch-Indië, dat na 1935 geen opium meer zal uitvoeren, heeft vanuit hun gebied geen export van ruw opium plaats. Het is dan ook te begrijpen, dat de Conferentie met nadruk de aandacht vestigde op den onbevredigenden toestand; daarbij sprak zij de wenschelijkheid uit dat zoo spoedig mogelijk door de betrokken machten maatregelen ter verbetering zullen worden getroffen. Naar haar meening zal blijkens een door haar in de slotacte opgenomen aanbeveling dit laatste alleen afdoende kunnen geschieden door het treffen van een internationale regeling tot beperking van de productie van ruw opium. Verder konden de „gebruikende" landen ten aanzien van het vraagstuk van den papaverbouw niet gaan. Intusschen blijft op hen de ondankbare plicht rusten om in hun gebied het opiumgebruik binnen zoo eng mogelijke grenzen te houden.

H.

(„Bat. Nwsbl.")

1) Dit doet denken aan Indianendorpen in Mexico, die een cijns betalen ter voorkoming van de oprichting van een drankwinkel.

Van Week tot Week.

Van Maandag 25 tot Zondag 31 Januari.

Opdat ook het Overzeesch-Nederlandsche element behoorlijk in het Nationaal Crisis Comité vertegenwoordigd zou zijn, is de heer R. Zuyderhoff, Voorz. van het Verbond van Koloniale Vereenigingen, tevens Alg. Voorz. der Ver. Oost en West uitgenoodigd daarin zitting te nemen en heeft ZEd. bereids aan die uitnoodiging gevolg gegeven.

De regeering heeft een commissie van militaire en burgerlijke autoriteiten benoemd, teneinde binnen zes maanden rapport uit te brengen over de mogelijkheid van verdere samenwerking tusschen politiemacht en leger door het doen overnemen door het leger van een deel der taak van de politie, zonder dat daardoor de algemeene defensie wordt veronachtzaamd en tegen de laagst mogelijke kosten.

Haar is mede opgedragen te onderzoeken in hoeverre infanteriebataljons, in bijzonder marechausseebataljons, op Java deel kunnen nemen aan den politioneelen arbeid, waarbij de defensietaak van het leger niet uit het oog mag worden verloren.

De commissie wordt voorgezeten door den heer P. C. A. van Lith, terwijl daarvan lid zijn majoor P. A. Cox en de commissaris van politie H. de Jongh. De commissie zal worden genaamd „Leger-politiecommissie".

Er zijn velen die beweren, dat dit chronisch internationaal-koloniaal vraagstuk eer door krachtig, doelbewust regeeren, dan door reglementeeren wordt opgelost.

Tegen de verzetslieden in Bengkalis wordt thans militair optreden gewenscht geacht. De gewestelijk militair commandant kolonel Behrens zou derwaarts vertrokken zijn voor een persoonlijk onderzoek, naar den toestand van het kalf en van den put.

De Volksraad heeft de motie-De Dreu inzake het maken van onderscheid tusschen politieke en nietpolitieke delicten, met 40 tegen 13 stemmen verworpen, nadat de dir. v. jus. deze onderscheiding als principieel onjuist had geoordeeld. Voor stemden de links-nationalisten en de heeren Van Mook en De Dreu.

Men zegt dat het niet in het voornemen der Regeering ligt om crisisopcenten te heffen op de inkomstenbelasting, wel op de indirecte belastingen.

De Sibajak met min. Deckers aan boord, is den 28sten j.l. te Tandjong Priok binnen gevallen. ZEx. werd met de passende eerbewijzen begroet. De Marinebond heeft bij den minister een audiëntie aangevraagd ter bespreking van de salariskorting.

De bekende zendeling en geleerde dr. Kruyt, in het Poso-gebied, Midden-Celebes, herdenkt in Februari den dag van zijn veertigjarigen arbeid aldaar. Hij zal daarna repatrieeren.

Het kranige initiatief van de K. P. M. om in deze tijden een Java-Z.-Afrika-lijn te durven openen, schijnt, na acht maanden volharding, succes te zullen gaan beloven. De laatste reis van de *Houtman* blijkt n.l. behoorlijke en hoopgevende inkomsten te hebben opgeleverd. Moge dit aanvankelijk succes bestendigd worden.

Op de conferentie van residenten-afdeelingshoofden in de provincie Midden-Java te Semarang gehouden, bleek men algemeen van oordeel dat de voedselvoorziening voorshands geen ongerustheid wekt.

De Volksraad heeft een motie-Soejono voor de opheffing van de kleinere gemeenten met 34 tegen 21 stemmen verworpen. Een motie-Hamer tegen de opheffing van de kleinere gemeenten werd verworpen met 37 tegen 18 stemmen.

De Regeering heeft bij den Volksraad een ontwerp-ordonnantie ingediend tot wijziging van de vennootschapsbelasting.

Deze wijziging beoogt in de eerste plaats buitenlandsche vennootschappen, welke inkomsten genieten uit royalties van mijnbouwopsporingen in Ned.-Indië, te betrekken in de machtssfeer van genoemde belasting, ten tweede toe te stemmen in den aftrek van de kosten van oprichting en kapitaalsuitbreiding, ten derde het verplichtend stellen van aangifte ten dienste van een voorloopigen aanslag zoo spoedig mogelijk na 1 Jan., desnoods schattingsgewijs, doch met den plicht van vergoeding van rente indien de definitieve cijfers de voorloopige belangrijk mochten overtreffen, ten vierde het belastbaar maken van de waardevermeerdering der activa, welke geen handelsartikel zijn van de desbetreffende naamlooze vennootschap, welke vermeerdering meestal blijkt bij liquidatie.

De Britsch-Indische regeering heeft besloten een wets-ontwerp in te dienen, waarbij wordt voorgesteld, beschermende invoerrechten te heffen op alle soorten suiker van 7 rupy vier annas per hundredweight tot 31 Maart 1938.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

Boeatan.

De Toonkamers van „Boeatan", Heulstraat 19, te 's-Gravenhage, mogen zich den laatsten tijd verheugen in bijzonder druk bezoek, doch meer ten behoeve van den materieelen, dan van den geestelijken wensch, vooral des Zondags van 6—8 's namiddags, omdat men dan, al genietende van een lekkere rijsttafel, nassi goreng of bami, tegelijk liefdadigheid kan betrachten, want de Raad van Beheer van Boeatan heeft besloten, de netto opbrengst dier Indische maaltijden te storten in de kas van het Nationaal-Crisis-Comité. Reeds zoo dikwijls hadden de gasten, die op weekdagen tusschen 12 en 2 uur bij Boeatan komen eten, gevraagd: waarom is hiertoe des avonds geen gelegenheid? Waarop het dames-propaganda-Comité, dat zoo belangeloos hare diensten wijdt aan het helpen bevorderen der Indonesische Volkskunst, steeds antwoordde: Na zes uur 's avonds moeten wij ons aan ons eigen huishouden kunnen wijden.

Nu er echter door onze Prinses Juliana een „Crisis-Comité" is opgericht, om zooveel mogelijk de heerschende nooden te lenigen, willen ook de Boeatan-dames daartoe gaarne een steentje bijdragen, door gedurende de eerstkomende maanden een deel van hare vrije Zondag-avonden op te offeren en in Heulstraat 19 te komen bedienen.

J.l. Zondag hadden zij 't daarmede meer dan druk. Er kwamen niet alleen dienende handen, maar tevens zitplaatsen en ten laatsten ook etenswaren te kort. Bedroeg de netto-opbrengst bij 't begin, vóórverleden Zondag, slechts f 26.30, zooals door het Crisis-Comité vermeld werd, nu is dit tot meer dan het dubbele gestegen, waarop men zeker niet dadelijk heeft durven rekenen. Hopelijk zullen de teleurgestelden zich niet laten afschrikken en een volgenden Zondag terugkomen. Jammer, dat de zaal niet dubbel zoo groot is, want er waren nu niet alleen gasten, die uit gebrek aan ruimte geen plaats konden vinden, doch ook de vooruitbesproken tafeltjes moesten door veel vroeger komenden menschen worden ingenomen, in de hoop, dat deze klaar zouden zijn, vóór de rechthebbenden verschenen, wat echter niet altijd goed uitkwam. En toch zou 't jammer geweest zijn, die plaatsen zoolang onbezet te houden, door gasten weg te laten gaan. Maar hopelijk zal hierin den volgenden Zondag verbetering te brengen zijn, door niet meer te voren te laten bespreken en aan later komende gasten te verzoeken eerst een kijkje te willen nemen in de achter-toonzaal waar op Indonesisch kunstnijverheidsgebied nog veel meer te zien is, dan in het z.g. „restaurant".

Het meer en meer bekend maken van deze be-

wonderenswaardige kleinkunst der inheemsche bevolking van Oost- en West-Indië, is toch Boeatan's hoofddoel, waarvoor zij reeds meer dan een kwart eeuw, niet zonder succes, ijvert.

De speciale, kleine tentoonstelling van volkskunst der Toradja's van Midden-Celebes, die er thans gehouden wordt en waaraan wij hier vóór verleden week eenige regels wijdden, heeft nog niet die groote aandacht getrokken, welke zij stellig dubbel en dwars verdient. Wel blijven vele voorbijgangers weetgierig kijken naar hetgeen voor het raam is uitgestald, doch hunne belangstelling strekt zich zelden zoover uit, dat zij Boeatan binnengaan en ook in de Toonkamers een kijkje komen nemen, waar toch nog zooveel meer te bewonderen valt, o.a. — om maar één ding te noemen: het mooie filigrain-werk, in den vorm van uiterst fijne gouden sieraden, uit Kendari bij Makassar, afkomstig.

En zoo is er nog héél veel, een aandachtig bezoek overwaard!

„Java in onze kunst".

Zoo luidt de titel van een bijzonder geestig en interessant, geïllustreerd boek, geschreven door Professor Gerard Brom, en onlangs verschenen bij W. L. en J. Brusse te Rotterdam, dat éénig in zijn soort is, daar het indrukken weergeeft van de Oost op ons volk. De schrijver heeft, als kunsthistoricus met groote belezenheid, ontzettend veel gegevens verzameld — waarvan hij de bronnen aan den voet van iedere bladzijde vermeldt — om het beeld, door schrijvers en schilders geleidelijk van Java gevormd, te schetsen. „Hoe heeft de Nederlandsche geest het leven, met name de volksaard en het landschap in Java opgenomen?" Dit is, zooals de hoogleeraar 't in zijn voorrede zelf uitdrukt, de vraag, die in het boek op meesterlijke wijze behandeld wordt, van af de tijden der Oost-Indische Compagnie tot op heden.

Welken invloed wij op het Indische volk hebben uitgeoefend gedurende onze aanraking van ruim drie eeuwen, zegt schrijver, dat buiten zijn studie valt, maar onwillekeurig wordt er toch meer dan dan eens de aandacht op gevestigd. Zeker zou dit een belangrijk onderwerp op zichzelf kunnen vormen, al zou 't op kunstgebied zoo goed als negatief moeten luiden, dus veel korter zijn, dan het onderhavige boekdeel. Wellicht wordt dit ook nog wel eens behandeld door een auteur van het land zelf, iemand als R. M. Noto Soeroto, die langen tijd in Nederland vertoefd hebbende, in zijn eigen land teruggekeerd, dien invloed, zoowel ten goede, als ten kwade, zal kunnen onderkennen.

Voor hetgeen Professor Brom ons, in tegenovergestelde richting, op zoo uitnemende wijze gegeven heeft, kunnen wij niet dankbaar genoeg zijn.

Het is hem bijzonder goed gelukt aan te toonen hoe wij Nederlanders eerst toen wij zelve in geestelijke waarde vooruit waren gegaan, voor de beschavenden invloed van het Oosten vatbaar geworden, nu wij beginnen in te zien, dat wij niet alles te geven, doch wellicht nog veel meer te ontvangen hebben.

In zijn eerste hoofdstuk, aan den geldzuchtigen Compagnie-tijd gewijd, wordt op onmeedoog'lijke wijze de Nederlandsche rassehoogmoed en niets ontziende zelfzucht, gehekeld, welke natuurlijk ook onmiskenbaar tot uitdrukking kwam in het werk der toenmalige dichters en prozaschrijvers. Hij begint met de woorden:

„De volgelingen van Coen waren wel om iets anders uitgevaren, dan om mooie landen te zien en daar thuis in verzen of platen van te getuigen. Hoe konden er beschrijvingen verwacht worden, zoolang de Compagnie, niet zoozeer op plantages als op handel gespitst, en daarom binnen havenplaatsen verschanst, tot handhaving van zijn monopolie, alles angstvallig geheim bleef houden? Onze heerschappij ging weinig verder dan de kust en kon daar de bevolking nog niets eens geestelijk bereiken.

„De meeste ambtenaren wisten persoonlijk zoo weinig over het binnenland, dat een benaderen van de Oostersche mysteries voorloopig niet verwacht kon worden.

„Indië bleef stelselmatig afgesloten als een vesting, die geen mensch, zonder wachtwoord bezoeken en nog minder met een afbeelding verlaten mag. Toen iemand bij uitzondering toch de vrijheid nam voor een beschrijving, moest zijn spiegel volgens zijn verwachting, „al te klaar" gevonden worden. Vandaar het verschijnsel, dat de reisverhalen bijna niets over het echte Indië te berichten hadden.

„Van zoo'n particuliere onderneming als deze „kolonies", meende Bilderdijk later bij de Nederlandsche geschiedenis dan ook te kunnen zwijgen. En wat een volgend historicus van de Compagnie op Java vertelde, was oorlog en weer oorlog.

„In onze dagen moest een geschiedschrijver, die op het terrein zelf werkte *(F. de Haan)*, waar hij geen bron ongebruikt gelaten heeft, eindelijk verzuchten:

„De gansche literatuur omtrent het Indië der Compagnie, is een woestijn van dorheid."

Is 't wonder, dat dezelfde geest nog eeuwen nagewerkt heeft?

Maar *Prof. Brom* verzuimt geenszins ook op de enkele gunstige uitzonderingen de aandacht te vestigen, o.a. dat *„Vondel* met heilige ernst, verheffing en richting wist te geven aan wat gewoonlijk al te plat en al te plomp achterover op de geldzak lag".

De dichter, die vlotter dan allen de zeevaart met de vlucht van zijn verzen wist bij te houden, had zijn blik naar de sterren gericht, toen hij Azië gelukkig noemde, niet om fijne kruidnagel of dure peper of welk produkt van den bodem ook, maar om den hoogsten zegen van den hemel.

Schrijver haalt het volgende gedacht aan:

„Gelukkig Azië, betreden
Van God, den hovenier in Eden,
En Engelen en God den Zoon,
Gij zijt het grootste van drie deelen
Der Aarde, en onder landjuweelen
Spant gij met reden de eerste kroon."

De verplichtingen van Christenen aan het Oosten als de oorsprong van het Christendom, vormen het hoofdmotief voor het apostolische drama, dat Vondel, zoovele geslachten vooruit, in zijn eeuw durfde bouwen. Maar wie begreep hem toen en nu?

Zoo wijst schrijver ook als gunstige uitzondering op den Gouverneur-Generaal *Bijkloff Valkerszoon van Goens*, die op zijn elfde jaar wees geworden en eigenlijk door Moeder-Indië opgevoed, dichter bij land en volk scheen te staan, zoodat hij wezenlijk oog had voor het landschap, toen hij in 1655 van Semarang naar Djocdja reisde en aan de bewindhebbers van de Compagnie een uitvoerig, levendig verslag daarvan uitbracht, met een persoonlijke noot, zooals geen ambtenaar die anders liet hooren.

Ook wist deze hoogwaardigheidsbekleeder de Javaansche muziek en de dansen met een aandacht te volgen, die diepen indruk op zijn geheugen achter liet. Zijne beschrijving, de eerste en lang de éénige van een Nederlanders, verdient volgens Prof. Brom, dan ook terecht een plaats in zijn boek en willen wij hier gaarne overnemen:

„Daar comen jonge maechden dansen, spelende tot dien einde op veel cleyne goumekens, die met eenige fluyten ende violen een soete melodie geven. Deze dansmaechden zijn zoo aerdich toegemaect, dat zij lustig om te zien zijn, hebbende 't hair in een netken opgestrickt, met allerley bloemen versiert; beijde de borsten zijn met een zijden cleet van twee handen breet bedect, van coleur groen ende root, zwart ende groen, wit ende root, ofte wit ende groen. De slippen van dit cleet comen vóór of aan de rechter zijde, zeer aerdich in heur middencleet, 't welck een zeer groot cleet zijnde, seer aerdich heur gansche onderlichaam, tot zelfs de voeten soms bedect. Het bovenlichaam is wijders heel naeck, behoudens de borsten. Om yder arm, een handbreet boven ten ellenbooch, hebben zij een gouden, gepolijsten band van een duym breet, die met fraaie slooticus, daar verheven gediertieus schijnen uit te springen, gesloten zijn. Dicht aan de hand hebben zij een verheven gouden bracelet van zeer curieus werck, ende om haar middels, die zeer tenger zijn, een bewerkten gouden band. Aldus met verscheyden coleuren gehabiteerd, bij 't licht van veel ontsteeken toortsen, dansen zij zeer aerdich, op de maet van heur gespeel."

Het is zeker bijzonder aardig en leerzaam om uit deze beschrijving de kleederdracht der danseressen van toen en thans met elkander te vergelijken. Opmerkelijk is ook: dat blijkbaar de danseressen destijds zelve muziek maakten bij haar optreden.

(Wordt vervolgd.)

De man, die vindt, dat hij in zijn hoedanigheid van kooper Keizertje moet spelen, maakt het zakenleven noodeloos onaangenaam. En met zijn bordpapieren kroon en houten scepter veroorzaakt hij nuttelooze kosten. Hij schrikt fatsoenlijke verkoopers af en moedigt zijn leveranciers aan om flesschentrekkers en galeiboeven als verkoopers in het zakenleven te introduceeren. (Maandblad „Succes").

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX
BEËDIGDE OCTROOIBEZORGERS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN
BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 772080 772081 772082
AANVRAGEN VAN OCTROOIEN VOOR UITVINDINGEN EN DEPONEEREN VAN HANDELS- EN FABRIEKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5204

KLEEDING MEUBELEN TAPIJTEN enz.
in 12 MAANDEN zeer discrete behandeling
DE Centrale Warenmagazijnen
N.Z. VOORBURGWAL 312 - AMSTERDAM
Verbindingen te Den Haag - Rotterdam - Utrecht
— Levering door geheel Nederland — 5579

De Indische Fijnproever
kan alleen smakelijk vinden de origineele
OBLIES, (Kwee Semprong)
welke verkrijgbaar zijn in blikjes van 25 stuks à f 0.60 per blikje, van 5187
G. J. GERRITSEN
VALKENBOSCHLAAN 352, DEN HAAG — Tel. 332807

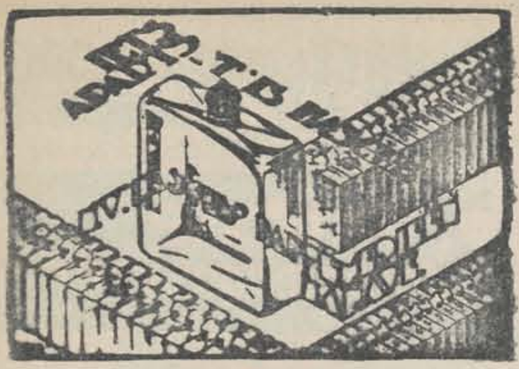
BREEKT MET DE OUDE SLEUR
VERWARMT MET
GAS
UW INTERIEUR
5125

PAEDOLOGISCH INSTITUUT
VALERIUSPLEIN 11
AMSTERDAM
INRICHTING VOOR OBSERVATIE VAN MOEILIJKE en ACHTERLIJKE — JONGENS —
Geeft na 4—8 weken observatie paedogogisch advies aan ouders of voogden omtrent geplaatste pupillen 5108
Directeur: Prof. Dr. J. Waterink
Medisch adviseur: Prof. Dr. L. v. d. Horst
Verpleeggeld f 3.50 — f 4.50 per dag

GRENDEL's
BOUW- EN WONINGBUREAU
Bilderdijklaan 37, Rijswijk Z.-H.
Telef. 118897
Gedipl. Beëed. Makelaar 5044
HET WONINGBUREAU VOOR RIJSWIJK EN OMSTREKEN

UITZENDING VAN DINERS
L. S. Stelt U prijs op een goed bereid diner?
Bestelt Uw maaltijden dan bij: 5297
FIRMA H. J. LOS Telefoon 556389 b. g. g. 555345
waar alles met eerste klas ingrediënten wordt bereid.
— Berkenboschblokstraat 2, Scheveningen —
Vlugge bediening. Concurreerende prijzen.

Leden van „Oost en West"
Het aangewezen adres voor Uw
MEUBILEERINGEN
is H. MEULDIJK
Den Haag, Apeldoornschelaan 24—34
Telefoon 391872 5330
Alles prima eigen stoffeerwerk
— met garantie —
Steeds de grootste sorteering voorradig

5606

Dansinstituut v.d. Zanden
SCHIEDAMSCHESINGEL 103 B—105 B — ROTTERDAM
TELEFOON 51565 5591
Een der goede adressen voor Indische verlofgangers.

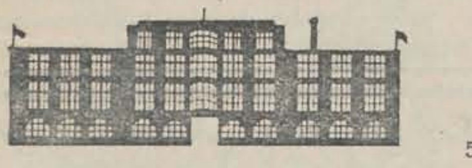
INSTITUUT HOMMES
BYZ. HOOGERE BURGERSCHOOL A. 5 j.c.
HOOGE ZAND
TWEE GERENOMMEERDE INTERNATEN.
PRIMA INDISCHE REFERENTIES.
5350

J. M. MEERTENS
EFFECTEN EN ADMINISTRATIES
PASSAGE 82 — DEN HAAG
TELEFOON 115384 5292

GEZOCHT voor de handelsafd. eener Wetensch. instell. van standing (N.V.) met prima refer. en uitz. op hoog dividend een
DIRECTEUR
in staat tot kap. deeln 15 à 25 mille. Goed sal. Vereischt: alg. ontw. betrouwb., liefst bek. met Uitgeverij Boekh. Geen tusschenp. Brieven no. 5384 bur. v. d. blad, Wagenstraat 37. Den Haag.

GEVESTIGD:
Dr. J. W. POSER
ARTS
5365 VOOR
TROPISCHE ZIEKTEN
OVERVEEN (Haarlem)

Wij verhuren Auto's zonder chauffeur
Uitsluitend nieuwe wagens, per dag, week of maand.
L. J. v. PUFFELEN, Weteringkade 83
Telefoon 771602. — DEN HAAG (Holland).
5268

MUZIEKINSTRUMENTEN

5076
rechtstreeks van Fabriek KESSELS
MUZIEKINSTRUMENTEN FABRIEK
Waldorpstraat 68, 's-Gravenhage. Tel. 115449

UTRECHT
UFRA RADIO
Radio-toestellen, direct op het lichtnet aan te sluiten (géén accu en anodebatterij), met ingebouwden luidspreker. Smaakvolle uitvoering in gepolitoerd notenhout. — Prijs ƒ195.—
UFRA-RADIO — UTRECHT
Wittevrouwensingel 2 (5145) Tel. 16024

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

Het Nederlandsche Rijk en de gouden Standaard.

In *De Loc.* (22/12, blz. 37 „Goud en Gulden") onderscheidt *H. M.* de factoren, welke op de handhaving van den gouden standaard invloed uitoefenen, in *vier groepen: 1.* de monetaire en budgetaire; 2. de politieke; 3. de commercieele; 4. de moreele. Naar het oordeel van *H. M.* blijkt, dat voornamelijk wegens *budgetaire* en verder om *commercieele* redenen een loslaten van den gouden standaard door het Nederlandsche Rijk als ernstige mogelijkheid moet worden beschouwd. Verder, dat het circulatiestelsel in krachtigen toestand verkeert, met geringe verplichtingen op korten termijn aan het Buitenland, zoodat het tijdstip voor den overgang naar een periode van *managed currency* gunstig is.

Een Hollandsche correspondent betoogt in de *Java-Bode* (24/12 „Onze Gulden") dat *het voorkomen van inflatie de primaire taak* is van de Regeering. Wie peilt de ellende die met de ineenstorting van de Mark in Duitschland en de Franc in Frankrijk gepaard ging voor de bevolkingen? Wanneer de Nederlandsche Regeering den Gulden losliet, zouden de prijzen omhoog springen; de bestaanskosten zouden rijzen en het levenspeil dalen. *Allen* zouden wij een gehavend inkomen overhouden; inflatie kent geen onderscheid. Inflatie ruïneert dengeen die van een kleine rente leeft en ontwricht het geheele credietwezen; zij beteekent een niet nakomen van aangegane verplichtingen, een eenzijdig doorhalen van een deel van alle schulden. Inflatie brengt een loonsverlaging, die verder gaat dan welke andere ook, veel verder dan noodzakelijk is. Zij ruïneert den middenstand; zij treft de zwaksten het hevigst. Het Duitsche volk acht dan ook geen offer te zwaar om een herhaling van het inflatieproces te ontkomen. Wat baat voor *onze export* een kostprijzenverlaging van 25 pCt. tegenover een inkomend recht van 50 pCt. en meer, in andere staten, waarop onze export gericht is. Voor Nederlanders was koopen van Engeland goed en betaling in gedeprecieerde valuta even voordeelig als indertijd de „Markenkoopjes". Maar het prijspeil zal zich, ook in Engeland (waar het prijsniveau, zoolang de voorraad strekt, nog vrijwel ongewijzigd is gebleven) gaan aanpassen en dan zal er niets zijn veranderd, behalve dan dat het Engelsche volk in al zijn lagen verarmd zal zijn. Bij inflatie in Nederland zullen Engeland, Frankrijk, Duitschland e.a. tòch niet profiteeren van onze lage valuta, nu de regeeringen dier landen de kans op koersbofjes hebben vernietigd door invoerrechten van goeddeels prohibitieve strekking. Ons zou niets resten dan de verarming alleen. Minister De Geer heeft *een beetje inflatie* pakkend vergeleken met *een beetje déraillement*. Inderdaad: ons economisch leven zou er hopeloos door ontsporen en ons volk zou, in al zijn geledingen, namelooze ellende te dragen hebben zonder de geringste baat. De Regeering, die dat met alle middelen verhoedt, verdient aller steun; en aller dank!

Onderwerpen van internationalen aard treffen wij o.a. aan in het *Soer. Hbl.* (21 t/m 26/12, 1ste bl. Correspondenties; 22/12 4e bl. „Mekka en Medina"; 24/12, 4e bl. „Het Spaansche vreemdenlegioen"), de *Java-Bode* (24/12, 3e bl. „Bengalen"; 26/12, 3e bl. „Genève"; 28/12 „De actie in de Filippijnen"; 4e bl. „Boeda Pest"; 29/12 „Rusland en het verre Oosten") en *De Loc.* (20/12, blz. 7 „De Bavenda-kaffer"; blz. 40 „Perzische schetsen", prof. W. J. Luyten).

Crisis-problemen (vervolg).

Z. vervolgt in het *Soer. Hbl.* (22/12, 3e bl.) zijne opmerkingen en mededeelingen over de Crisis. In Jan. 1932 zal in den Volksraad een poging gedaan worden om de situatie duidelijk te maken. Men zal in zijn mededeelingen, ook wat betreft de mogelijkheid van het sluiten van leeningen in de komende jaren, zeer ver moeten gaan. Met *struisvogelpolitiek* komen wij er niet, en niets is zoo dringend noodig, dan Volksraad en publiek den ernst van de situatie duidelijk te maken, opdat men leere aanvaarden wat aan crisismaatregelen zal moeten worden opgelegd. *Een crisis-comité*, in plaats van de begrootingcommissie, zal noodig zijn om de leiding te nemen van het saneerend werk in grooten stijl; de voorzitter mag geen minder gezag hebben dan de Gouverneur-Generaal zelf. Wanneer men in Holland *imperiale belangen*, ondragelijk kostbaar voor een verarmd Indië, in vollen omvang wil handhaven, moet men daarvoor in de beurs tasten. Holland verzet zich tegen een aardolie-belasting; eene bestuurshervorming is doorgedreven, welke veel geld kost. Dan is er de historie van het Vejahomij-contract, en Ica te Bandoeng oriënteert zich voor technische import-artikelen meer op bestelling in Holland dan in Indië. Tenslotte de derde kruiser, met welks bouw ook weer een Hollandsch arbeidersbelang wordt gediend. In 1929 betaalde Indië 50 pCt. meer dan Holland aan de weermacht, ofschoon de begrooting aan gewone uitgaven voor Holland liep over ƒ 670 millioen en voor Indië ƒ 502 millioen. Ons Indië is de eenige kolonie, welke aldus wordt getroffen door militaire lasten. Indo-China betaalt niet mee aan de Vloot, Britsch-Indië ook niet, de Filippijnen evenmin; in British Malaya is eene poging om te doen mee betalen aan de vlootbasis, verworpen. *Laat Holland thans achter Indië staan!* Eerst als het snoeimes duchtig is gehanteerd, indien eene al te weelderige organisatie is terug gebracht tot vormen, welke voor Ned. Indië als de normale zijn te beschouwen, als de uitgaven voor Leger en Vloot behoorlijk over Holland en Indië zijn verdeeld, kan van ontwikkeling van Ned. Indië op gezonde basis sprake zijn. Deze periode stelt aan den Gouv.-Generaal uiterst zware eischen, maar Z. heeft de vaste overtuiging, dat de G.-G. er in zal slagen, Indië te geven wat het noodig heeft.

Wij verwijzen naar de *Deli Crt.* (29/12 „Crisis-problemen; 2/1 „De 10 pCt. salaris-korting bij de Marine", Dagorder van den Vlootvoogd), het *Bat. Nwsbl.* (24/12 „Fataal plan"; 28/12 „Prijzen op Java"; 29/12 „De landsfinanciën"; „De nieuwe inkomsten-belasting"), *De Sum. Post* (29/12 „Niet te somber"), het *Soer.Hbl.* (22/12 „Volksraadsvoordeel", *Z.;* 23/12 4e bl. „Alg. Commercieel Overzicht", *B.*) en de *Java-Bode* (28/12, 2e bl. „Jaarvergadering N.-I. Onderw. Gen." te Bandoeng; 23/12 „Richtlijnen", een pleidooi voor industrialisatie in Indië, *v. W.*)

De Kerstboodschap van H. M. de Koningin.

Het *Bat. Nwsbl.* (28/12) en de *Java-Bode* (26/12) vertellen van de algemeene teleurstelling te *Batavia*, waar de Koninklijke rede vrijwel geheel onverstaanbaar was. Hare Majesteit heeft in het Paleis te 's Gravenhage voor de microfoon gesproken. De microfoon was per telefoonlijn verbonden met den zender der Avro te Hilversum, terwijl de uitzending voor Oost- en West-Indië door Kootwijk, via Hilversum, plaats had. Een kwartier voor de uitzending een aanvang zou nemen, raakte de op Oost-Indië gerichte zender van Kootwijk defect en deze kon niet binnen korten tijd hersteld worden. Getracht is de voor West-Indië bestemde uitzending op te vangen en te broadcasten. *Op de koptelefoon* was de rede goed te volgen. *Op loudspeaker* kon de stem van de Vorstin van tijd tot tijd toch worden gehoord en de enkele woorden, welke door de vele duizenden werden verstaan, weefden toch een nauweren band tusschen Nederland en Indië.

Het beeld der hoofdstad Batavia wordt weerspiegeld in de berichten uit Soerabaja, Padang, Semarang en Buitenzorg. Volgens het *Soer. Hbl.* (26/12) hebben slechts enkele amateurs, die direct op Holland hadden afgestemd, het grootste deel van de rede opgevangen.

De *Deli Crt.* (28/12) bericht dat de Kerstgroet van H. M. de Koningin ook in Deli onverstaanbaar was. Zondagmorgen daaraanvolgende (27/12) was het program van de N.I.C.R.O. vrijwel geheel conform aan het programma van de Kerstuitzending uit Holland; zelfs werd de tekst van den Kerstgroet onzer Vorstin voorgelezen en goed gehoord.

De rede, hoe zij dan ook Indië bereikte, heeft toetsen aangeslagen, die *De Sum. Post* (28/12) beroerden. De woorden in den Kerstgroet zijn een uiting van een diep doorvoeld levensinzicht; zij komen voort uit de sterke kernachtige basis van Godsvertrouwen, waarvan ons volk immer tot zijn groote daden en zijn taaisten weerstand werd opgevoerd. De rede verklankte eigen karakter, persoonlijkheid en overtuiging. De Koningin is een geloovige. Zij is gehecht aan de beste tradities van haar Huis, de nobelste tevens van ons volk. Het meeste valt op in deze koninklijke woorden: Vertrouwen in een roeping, vertrouwen in een plicht, vertrouwen in de hoogere leiding, bij Haar uitgedrukt in den kernachtigen vorm van een Christelijk geloof. Vertrouwen ook in de historische taak van land en volk, dat Zij — ondanks alle en soms anti-nationaal schijnende versplinteringen — ziet als een eenheid met eigen wezen en eigen bestemming. Haar spreken is een behoefte om te getuigen van deze eenheid, die rond haar als landsvrouwe is samen getrokken. En in Ned. Indië beseft men wat het wil zeggen één te zijn over verre afstanden; in Indië weet met hoe de moedersprake klinkt, als zij wordt gesproken en geschreven te midden van vele talen en dialecten.

Aandacht verdienen: *De Loc.* (24/12, blz. 21 „Even rust"; „Kerstmis-1931", *Dr. H. A. van Andel)* en het *Soer. Hbl.* (24/12, 2e bl. „Drieërlei boodschap", *Z.)*

Exploratie in Nieuw-Guinea.

Het *Soer. Hbl.* (19 en 22/12, 3e bl.) bevat interessante bijzonderheden over het leven der Papoea's, ontleend aan mededeelingen van *Dr. Bijlmer*. Het bergland van geheel Nieuw-Guinea herbergt een afzonderlijk soort Papoea's, welker meest opvallende eigenschap is de geringe lichaamslengte. Hun kleine gestalte bezorgde hun den naam „dwerg-Papoea's", welke zeer typeerend is, maar waarbij in aanmerking moet worden genomen, dat zij, anthropologisch beschouwd, geen dwergen (d.w.z. gemiddelde lichaamslengte beneden 150 c.M.) maar slechts *dwergachtigen* (pygmoïden) zijn. *Deze pygmoïden* zijn ook aan de Z.W.-kust bekend; zij verschijnen nu en dan aan den bovenloop der rivieren om de door hen verbouwde tabak tegen messen en bijlen in te ruilen. Hunne woonplaatsen houden zij echter geheim en geen kust-Papoea zal zich in de bergen wagen. *De dwerg-Papoea's* werden in de streek het eerst gezien door de Engelsche Wollaston-expeditie in 1910-'11, en het is Dr. Bijlmer gelukt de kennismaking met hen te vernieuwen. Hun kleinheid is werkelijk opvallend. Hun volkomen gelijkenis met de pygmoïde-Papoea's aan de noordzijde van den centralen kam, welke Dr. Bijlmer in 1920 met de Ned. Centr.

N.-Guinea Exp. bezocht, bevestigt zijn reeds lang geuite meening, *dat alle berg-Papoea's tot éénzelfde type behooren en dat echte dwergen van een afzonderlijk ras op N.-Guinea wel niet gevonden zullen worden.* Het feit, dat de ontmoete pygmoïden respectievelijk 143, 147, 151 en 160 c.M. groot waren, wijst er overigens op, dat hun variatie-breedte in lichaamslengte volkomen overeenkomt met de door Dr. Bijlmer in 1920 vastgestelde, en dat dus ook Wollaston's „Tapiro pygmies" den naam „dwergen" eigenlijk niet verdienen. Het is van verschillende pygmoïde bergstammen bekend, dat zij in vaste kampongs wonen en goed verzorgde huizen hebben, waarin zij oebi's, kladi's, suikerriet en tabak verbouwen. Verder zijn de dalen in het hooggebergte Dr. Bijlmer in 1920 vrij sterk bevolkt en gezond gebleken. Daarentegen bewoont de gewone „kust-Papoea" een ongezonde moerasstreek; hij heeft geen vaste woonplaats en doet niet aan landbouw en veeteelt. Dr. Bijlmer is er van overtuigd, dát niet de kustlanden met hunne „wilden", maar het hooggebergte met zijn gezeten bevolking van tuinbouwende „dwerg-Papoea's" het beste deel van Nieuw-Guinea vertegenwoordigt.

De Loc. vertelt van „Het zilveren jubileum van Z.H. den Pakoe Alam" (17 en 20/12, blz. 14 en 3) en „Compagnies-bescheiden van Ceylon" (20/12, blz. 10), de *Java-Bode* van „De Japansche visscherij" (21/12), „Het verzet te Bengkalis" (24/12), „Het jubileum van Z.H. den Pakoe Alam" (17 en 18/12), *De Sum. Post* van „Medan door een bandjir geteisterd" (30 en 31/12), het *Soer. Hbl.* van „Jubileum van Z. H. den Pakoe Alam" (15, 16, 17 en 18/12), „Tijdens de O.I. Compagnie" (14, 21 28/11, 5, 12 ,19, 24/12, 4e bl.) en Nederlandsche namen in Australië" (7/12, 4de bl.)

Hulpverleening bij Werkloosheid.

Het komt herhaaldelijk in Indië voor, dat jonge mannen werkloos geraken, voor wie het vinden van nieuw emplooi vrijwel als uitgesloten moet worden beschouwd. Dit zijn in vele gevallen volwaardige arbeidskrachten, wier ontslag louter aan de crisis te wijten is. *De Loc.* (22/12 „Practische hulp") geeft thans ter overweging een mogelijkheid van hulpverleening. Voor hen zou *dienstnemen bij het Indische leger* een uitkomst kunnen zijn. Echter wordt daartoe normaal een verbintenis voor meerdere jaren gesloten, hetgeen voor deze gevallen minder geëigend is, o.a. omdat de betrokkenen bij economisch herstel elders weder plaatsing kunnen vinden. Hiervoor zou de oplossing kunnen zijn, dat men voor dezen tijd de gelegenheid open stelt tot dienstneming bij het leger *zonder verband.* Dit instituut op zich zelf bestaat reeds; het wordt soms toegepast voor militairen, die nog eenigen tijd te dienen hebben, alvorens pensioengerechtigd te zijn. Men moet hopen, dat dit denkbeeld bij de legerautoriteiten ernstig in overweging zal worden genomen.

Het *Soer. Hbl.* (24/12, 2de bl. „Mogelijkheden voor werkloozen") weet mede te deelen, dat plannen zijn gemaakt om *ten Zuiden van Japara vischvijvers* aan te leggen en ter beschikking te stellen van werkloozen. Het aanleggen van vischvijvers is — volgens den onderinspecteur van de binnenvisscherij, den heer Reyntjes — voor het kweeken van „bandeng" daar heel goed mogelijk en loonend. Het Indo-Eur. Verbond en de Ver. Kolonisatie N.-Guinea beproeven reeds eenigen tijd de mogelijkheid om een landbouwersstand in het leven te roepen. Eenige stukken grond, geschikt voor den verbouw van groenten, aardappelen enz. werden reeds bij Salatige gratis beschikbaar gesteld aan crisis-werkloozen.

De *Java-Bode* (29/12 „Gebrek aan werk") stelt de vraag, wat gedaan kan worden voor de jongelui, die in het laatste jaar van een inrichting van onderwijs zitten en binnenkort het aantal werkzoekenden zullen vergrooten. De kans bestaat, dat het te werk stellen van een aantal volontairs zal leiden tot het ontslag van volwaardigen. Het zal voor de beginnelingen een kwestie worden van werkvinden, onverschillig wat, en onverschillig waar. Er zijn gevallen bekend, waarin een technisch goed onderlegd Europeaan zich aanbood voor een betrekking, die tot nu toe vervuld was door een inlander, die, hoewel ook onderlegd, de kennis van den voor zijn vak meer ontwikkelden Europeaan niet bezat. De Inlander zal hierdoor vanzelf ook lager komen en, indien het b.v. het monteursvak geldt, terug vallen tot poetsjongen, wat ook voor hem nadeelen brengt, doch wat aan den aard van het werk weer ten goede zal komen. En dit verschijnsel zal zich in ruime mate voordoen; *wij krijgen een aanpassing van hoogere kennis aan lagere betrekkingen, zoowel voor de volle krachten als voor de beginnelingen.* Er zal wat gedaan moeten worden, opdat een groot deel van het opkomend geslacht niet leegloopt in de jaren, die het begin van hun loopbaan moesten brengen; het zou een geringere arbeidswaarde gekregen hebben als betere tijden aanbreken en er wederom vraag naar arbeidskrachten zal zijn.

De *Java-Bode* schrijft over „Als het getij verloopt" (17/12) en „'s Lands caoutchouc-bedrijf" (19/12), het *Soer. Hbl.* over „I. E. V.-werkloozen-kolonisatie" (14/12, 2de bl.).

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOL"

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

6 jaar L.O. met Fransch en Handenarbeid. Opleiding voor H.B.S. enz.

4 jaar U.L.O. Opleiding Diploma A. en B. Vervolgklasse.

Opleiding Diploma Stenografie en Cursus in het koken.

5546 De Directrice, M. A. G. STEFFELAAR.

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

De malaise en de bezuiniging.

In *Bromartini* van 25 Oct. '31 wordt betoogd, dat de ambtenaren en anderen geen bezwaren mogen hebben tegen salarisvermindering, omdat men ook daar buiten er met minder moet komen. In *Mustika* van 12 November '31 betoogt H. A. Salim dat het ontslaan van gehuwde ambtenaressen een gevaar meebrengt voor de moraliteit, want dit besluit zal het leven in vrije liefde doen toenemen.

In de *Darmokondo* van 17 November betreurt de redactie ten zeerste het stopzetten van de opleiding van Inlanders tot matrozen, juist nu ze dit werk gingen waardeeren. Het klemt te meer, daar Indo's wel worden aangenomen. De schrijver meent dat de Regeering het onderwijs had moeten laten rusten of zelfs nog uitbreiden. Er wordt zoo in vele bladen ontevredenheid betuigd met de bezuiniging op het onderwijs: In *Bromartini* van 8 November wil iemand een beroep op de Regeering doen inzake verlaging van het onderwijspeil en als dat niet helpt, moet men Taman Siswo en Moehammadijah met hun onderwijs met alle macht steunen. In de *Darmokondo* van 21 November wordt er op gewezen, dat het de plicht was van de Regeering voor opvoedend onderwijs te zorgen, maar men zal er niet op aandringen omdat het hier eenmaal een kolonie is! Den Indonesiërs staat niet anders open dan zelf scholen op te richten. *Berita* van 9 Nov. wijst op de drukbezochte protestvergaderingen te Padang en te Batavia, waar bleek dat men doordrongen was van het gevaar van de bezuiniging voor de nakomelingschap. Luistert de Regeering niet, dan noodzaakt zij het volk tot vermeerdering van het aantal eigen scholen en dat zou een likwidatiepolitiek van de Regeering zijn.

Verder meent *Swara Oemoen* dat de Indonesiërs zich niet ongerust behoeven te maken: de slechte tijden kunnen als een prikkel werken om zelf de handen uit de mouwen te steken, trouwens men begint er al mee en entameert zelf bedrijven.

Berita wijst er op dat de Regeering meer aan den kant van het bezuinigingen dan aan dien van zoekennaar-inkomsten is; het blad komt er tegen op dat op de lage salarissen wordt gekort: men mag niet aannemen dat alle inlanders nog op het laagste peil van levensonderhoud staan, evenmin als alle Europeanen van water en brood leven. Hetzelfde blad van 27 Nov. zegt dat de toestand in West-Sumatra achteruitgegaan is: vroeger had men in de kampoens een voldoenden rijstvoorraad en een goeden veestapel, sieraden, enz., maar nu is dat anders; veel is verpand of verkocht voor eigen onderhoud of dat van noodlijdende familie en kennissen uit de stad.

De adat- en negerihoofden van Kota Gedang (S. W. K.) hebben volgens *Swara Oemoen* van 17 Nov. maatregelen getroffen tegen de malaisegevolgen: der bevolking is aangeraden open erfgronden te beplanten, eigen producten te gebruiken, alles zooveel mogelijk zelf te doen; den winkeliers wordt verzocht geen crediet te geven en overtrdeders van een en ander zullen voor den rapat komen. Den ouders wordt geraden hun kinderen vakonderwijs te geven en den landbouw te leeren.

De *Bintang Timoer* constateert dat er een welbewuste „toewan Besar" (de G. G.) aan het bestuur is, die in het belang van het land onmiddellijk doet wat hij goed acht. Het „Bat. N. blad" is het eenige blad dat kritiek uitoefent op de opheffing der Mulo-voorklasse in de fröbelklassen; uit dit blad en uit „De School" blijkt dat men gaat voelen dat er een „Toewan Besar" is.

In de *Darmokondo* van 28 Nov. veroordeelt iemand de maatregelen die volksbelangen kunnen schaden, zegt dat de bevolking ontevreden is over de onderwijsbezuiniging, maar begrijpt dat protesten toch niets helpen. Op vergaderingen neemt men geen moties tot de Regeering meer aan, maar richt ze tot het volk, bewijs dat het vertrouwen in de Regeering wordt verloren en dat in eigen kunnen opkomt. In hetzelfde blad van 25 Nov. wordt opgekomen tegen de vermindering van het aantal landrechters in het Solosche: zoo keert men terug tot de vroeger zoo afgekeurde rolrechtspraak en dat kan een bron worden voor willekeur en onrechtvaardigheid.

De volksbeweging.

De Rivai-artikelen en de door hem opgeworpen twijfel aan het bestaan van een Indonesisch nationalisme worden in de pers al schaarser. De *Bintang Timoer* van 24 Nov. bevatte een positief artikel van de redactie waarin deze verklaarde dat het opnemen van Rivai's artikelen volstrekt niet meebracht dat de redactie met den inhoud accoord ging, ze heeft hem

Met hechte wortels stevig gegrondvest.... tegen alle stormen bestand..... Zoo staat sinds 1859 de levens-verzekeringmaatschappij

NILLMIJ

Hoofdinspecteur voor 's-Gravenhage: F. J. MAHLMAN
Plaats 31a. 5303

den Haag
Nassaulaan 26
Tel. 11574
Haagsche Schoolvereeniging
Opleidingsschool voor H.B.S.
Lyceum, Examens.
Moderne methodes
Kleine klassen
Dir.

5139

de gelegenheid volop willen geven zijn meeningen uiteen te zetten. In een artikel van Sanoesi Pane wordt de meening verkondigd dat dr. Rivai aan vervolgingswaanzin lijdt. Schrijver zelf, als Sumatraan, werkt heel goed met Javaansche leiders samen, dr. Rivai komt met „Sana"-motieven. Rivai antwoordt hierop, zal verder niet meer polemiseeren, wat de redactie van de *B. T.* toejuigt. Deze zelf erkent het bestaan van een, zij het nog onvolkomen, Indonesisch nationalisme. *Aksi* van 26 Nov. zegt het eindigen van de polemiek te waardeeren, zou evenwel nog meer tevreden wezen als de *Bintang Timoer* aan dr. Rivai heelemaal geen plaats meer verleende: het laat toch ook personen als de heeren Engelenberg en Fruin maar niet aan het woord!

De *Darmokondo* van 17 Nov. bevatte nog een betoog op historische gronden voor het bestaan van Indonesisch nationalisme met de verklaring dat bestaande kleine verschillen in karakter van Javanen en Sumatranen het niet zullen tegenhouden. Daarentegen wordt in de *Perwarta Soerabaja* van 27 Nov. gezegd dat het niet aangenaam klinkt, maar wat dr. Rivai over het Javaansche nationalisme zeide, is waar: een Batak zou het niet prettig vinden onder een Javaansch hoofd te komen, enz., enz. *Persatoean Indonesia* van 25 Nov.. wijst op de actie van het Indonesisch nationalisme: cursussen, scholen en banken worden opgericht, schande moet het zijn als een nationaal bedrijf mislukt en volksuniversiteiten geen leerlingen genoeg hebben, terwijl er voor de Gouvts. scholen worden afgewezen. Het Oosten ontwaakt, d. i. het gele gevaar door keizer Wilhelm al voorspeld. Joh. Waney, bestuurslid van de P. B. I. en oprichter van het Celebesinstituut, schrijft tegenwoordig in het blad van het Indo-Arabisch Verbond *Al Jaun* nationalistische artikelen: 18 Nov. betoogde hij dat Madagaskar, Malakka en de Philippijnen ook tot Indonesia behooren en de Indonesiërs zich met het lot der bevolking daar ook hebben bezig te houden, waarop *Aksi* van 23 Nov., na bevreemding te hebben uitgesproken over het feit dat W. in een Arabisch blad schrijft, hem aanraadt zich geen fata morgana's voor te tooveren, maar hier te blijven arbeiden!

In verband met het te houden Indonesia Raja-congres komt in *Indonesia Raja* van Nov. een artikel

VAN MARLE
EN
BIGNELL
Lange Voorhout 58
's-GRAVENHAGE

KUNSTVEILINGEN
MEUBELVEILINGEN
TAPIJTVEILINGEN

Op aanvrage
wordt Catalogus
toegezonden

5551

voor (dat de redactie niet voor haar rekening neemt), waarin felle critiek op de P. P. P. K. I. wordt uitgeoefend. Schrijver vraagt naar meer licht over de plannen van het congres: wat zal daar behandeld worden en heeft de P. P. P. K. I. zich wel terecht opgeworpen als de promotor? Wie zullen worden toegelaten? Zal men de studenten weren omdat ze te radicaal zijn? De P. P. P. K. I. moet worden gereorganiseerd, ze is te log, ze is bang voor radicale tendenzen van de studentenvereeniging, men snakt naar een radicale P. P. P. K. I.

Joh. Waney becritiseert in *Al Jaun* van 14 Nov. de gepubliceerde agenda van het congres, noemt alles behalve de kwestie der particuliere landerijen oude koek en zegt dat de Perserikatan Celebes al weer met haar heerendiensten komt. „Indonesia Raja" zal komen, al ligt het nu nog eeuwen in de toekomst; het congres moge het verhaasten.

De *Keng Po* van 17 Nov. ontving uit Singapore bericht over een huiszoeking, gedaan bij „een organisatie van Indonesiërs" aldaar, Perserikatan Setia Hati Club, waarbij boeken en platen over de Indonesische volksbeweging werden gevonden. De Gouverneur ontbond de club, maar onder leiding van zekeren Wiria iis een nieuwe opgericht, Daroel Miskin geheeten.

In *Indonesia Merdeka* (Holland) van Oct. werd de Soerabajasche Studieclub en haar opvolgster de P. S. I. uitgemaakt voor een „organisatie van intellectueelen met een sterken zaken-inslag"; ze schrijdt voort in de richting van kleinburgerlijk — intellectueelen — prijjaji's concentratie. *Swara Oernoem* vat daarop vlam, wordt weer op de vingers getikt door andere bladen, enz., enz.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouwweekblad voor N. I.

No. 26 van 24 December: Ontwikkeling der theeselectie (uitvoeriger mededeelingen naar aanleiding van de voordracht van dr. S. J. Wettensiek op het Planterscongres te Bandoeng). — Albizzia sumanana Breeding at the Imperial College of Tropical gevens, voorkomende in het Archief voor de Theecultuur No. 3, 1931). — Topinstervingen van jonge Hevea-uitloopers (gegevens in het Archief voor Rubbercultuur van dr. W. Bobilioff). Europeesche landbouwkolonies in Indië. IV. Een utopie? (Historische faillures).

De Indische Mercuur.

No. 3 van 20 Januari: Bacovencultuur en wetenschappelijk onderzoek, door prof. dr. F. A. F. C. Went (in verband met het verschenen werkje Banana Breeding at the Imperial Collega of Tropical Agriculture, a Progress Report; Empire Marketing Board, London, His Majesty's Stationary Office. 1931, door E. E. Cheesman, bespreekt prof. Went de kansen voor de bacovencultuur in Suriname. Er is gebrek aan behoorlijke gegevens. Niet bij de Engelschen, getuige de aangehaalde brochure. Er blijkt een kruising te zijn verkregen van fertiele wilde soorten en op Trinidad is men tot dezelfde slotsom gekomen. Uit de kruising van de Gros Michel zijn nakomelingen verkregen, die immuun tegen de Panamaziekte zijn. Het nieuwe ras wordt I. C. I. genoemd. Prof. Went spreekt geen verwijten uit tegen het Landbouwproefstation van Suriname, dat te veel andere werkzaamheden had dan zich met de erfelijkheidsproblemen van de bacoven bezig te houden. Dat is o.i. juist de fout. Had men destijds de aandacht op het voor Suriname zoo belangrijke gewas blijven concentreeren, evenals op de sinaasappelen, welke beide culturen de redding van Suriname kunnen beteekenen, dan ware men al heel wat verder geweest. Misschien is het nog niet *TE* laat. Ondernemende planters hebben intusschen de cultuur in Suriname weer ter hand genomen. Moge die gelukken!)

No. 4 van 27 Januari: De wetenschappelijke beteekenis van 's Lands Plantentuin, door prof. dr. F. A. F. C. Went (die in 1817 werd gesticht door Reinwardt. Gelukkig koestert de Ned.-Ind. regeering niet het voornemen het wetenschappelijk karakter van den beroemden tuin aan te tasten). — Handbook of the Insects and other Invertebrates of Hawaiian sugar cane fields, door dr. F. X. Williams (besproken door prof. E. H. Hazelhoff).

Europeesch Export Extract.

Januari: de heer S. Prins, directeur der N.V. Nederlandsche Basalt Maatschappij naar Ned. Oost-Indië, door A. Sr. — Het Koninklijk Koloniaal Instituut, door A. Sr.

De Ingenieur.

15 Januari, no. 3: De tinmijnbouw in Malakka, door ir. B. N. Koopman (betoogd wordt, hoe productievermeerdering in de Straits langs natuurlijken weg moet plaats hebben om redenen, die eigen waren aan de industrie zelve).

De Indische Post.

No. 52 van 26 December: In Onze Meening bespreekt Z. de Kerstmisboodschap, in het bijzonder die van de Koningin. Zij brengt ons, zegt de schrijver vereenzaamden van het nationale huis, de herinnering onzer saamhoorigheid. Het is een roep waarop het Hollandsche hart onmiddellijk antwoordt met een duidelijk appèl.

Wij mogen in deze dagen de zelfvoldoening hebben, dat wij behooren tot een klein Volk van groote kwaliteiten, dat zich in de barning der dingen staande houdt op bewonderenswaardige wijze. — Beroep op Holland, door Z. (n.l. van de militaire uitgaven die op Indië drukken, waar men bijna 50 pct. meer betaalt dan in Nederland. Waar de zeggingschap over de weermacht, haar doel en haar samenstelling terecht in Holland aan zich worden gehouden, is een andere verdeeling der lasten noodig.) — Het Amsterdamsche Patriciaat (1578—1795) en Nederlandsch-Indië, door mr. P. C. Bloys van Treslong Prins (vervolg). (De schrijver deelt een en ander mede uit den levensloop van Wybrand Warwyck en Jacob van Neck, Cornelis Valckenier en Dirck Blom. Vervolgens komen aan de beurt: Alewyn Backer, Van Hoorn, Hasselaer, de Vlaming van Oudtshoorn). — Van Reizen en trekken door Zuid-Celebes, door Mia (naar Paloppa, I).

No. 1 van 2 Januari: Onze Meening, door Z. (Wat den binnenlandschen toestand van Indië betreft, is er, ondanks alles, reden tot groote tevredenheid. Zeker werd het Europeesche deel der samenleving getroffen door slagen, welke het bijna niet kan dragen, doch men heeft dit te zien als de ombuiging naar een periode van geringer dimensies op elk gebied.

De geweldige massa der bevolking heeft die slagen opgevangen en naar Oostersche manier verwerkt. Men kan slechts het groote aanpassingsvermogen dier bevolking — gewoon om door de eeuwen heen zich te bewegen dichtbij of op de grens der armoede — bewonderen. Zij bleef politiek volkomen rustig, en men mag verwachten, dat dit zoo zal blijven zoolang geen voedselgebrek bestaat Een goede oogst is thans ook van politiek belang.)

De Indische Verlofganger.

No. 25 van 22 Januari: Notulen van de alg. vergadering van den Pensioenbond van Indische ambtenaren op 19 Dec. — Het Jang-Hoogland, door J. L. van Gennep (deze oud-ass.-resident zet nogmaals zijn lang gekoesterde plannen omtrent een Europeesche vestiging uiteen. 6000 voet hoog gelegen is dit hoogland geschikt voor Europeesche vestiging en gezondheidsoord.)

Nederlandsch Indië.

Afl. 8 van 15 December: De Werkloosheid (volgens opgaven van de 13 in Indië bestaande arbeidsbeurzen waren er eind October 8034 werkloozen, waarvan 2180 Europeanen, 5413 Inlanders en 441 Chineezen. De Vaderlandsche Club wekt tot steun op en wil medewerking verleenen ter verlichting van de zorgen van hen, die door salarisvermindering of willekeurig ontslag in moeilijkheden zijn geraakt.)

Onze Stem.

No. 51 van 18 December: Teruggave van kleine landbouwperceelen (het blad haalt een stukje historie op van wat 10 kleinlandbouwers te Garahan bij Kalisat is overkomen. Uit een ingesteld onderzoek bleek het resultaat dat erkend wordt, dat inderdaad geld en moeite aan de perceelen door de betrokkenen naar vermogen besteed is, zoodat het billijk geacht moet worden, om aan bovenbedoelde landbouwers hun perceelen weer in kleinlandbouw-erfpacht af te staan.)

J. A. MONOD DE FROIDEVILLE
BELASTINGADVISEUR
WIJNSTRAAT 91 - ROTTERDAM
TELEFOON 54780 5615
VOORLICHTING EN BIJSTAND IN ALLE
— FISCALE AANGELEGENHEDEN —

De Rijkseenheid.

No. 17 van 27 Januari: Wat een medicus, die naar Indië gaat, vooral moet weten, door Orang Lama (naar aanleiding van het artikel van Van der Munnik: De zorg voor de Volksgezondheid in Ned.-Indië). — De mineralen in Ned.-Indië, door H. J. van der Munnik (tin, petroleum en steenkool. Met dezen mijnbouw voortgaande, kan Indië zich een beduidende plaats op de wereldmarkt van mijnproducten verwerven, gelijk het die met de tinproductie reeds verworven heeft.) — De handhaving der Rijkseenheid, door J. D. de Roock. — Zuid-Oost-Azië, door dr. J. C. Loohuis (beschouwingen en herinneringen. I.

Tropisch Nederland.

No. 20 van 25 Januari: Bali-Impressie, door L. van der Wilk III (slot), met een 13-tal fraaie afbeeldingen.) — Nederlands roeping in Indië, door prof. dr. A. W. Nieuwenhuis. XVIII. — De bevolking van Onze West, door C. K. Kesler, IX. (De Chineezen zijn thans aan de beurt. Daarbij afbeeldingen van piauwlootjes, van een in Suriname verboden loterij).

Vrij Nederland.

No. 78 van 22 Januari: De Nederlandsche kolonie Suriname, door R. E. Kaltofen (het bevolkingsvraagstuk. Bij de Joodsche kolonisatie zegt de schrijver, dat de 1100 man sterke Israëlieten nog familiebetrekkingen met land- en geloofsgenooten in Brazilië onderhouden en zij zich niet met Indianen of negers hebben gemengd, zooals dat Engelsche kolonisten en Fransche refugiés hebben gedaan, die den grondslag voor de Creoolsche bevolking hebben gelegd. Deze bewering is ons ten eenenmale nieuw. Zij is bovendien niet juist. Talrijk zijn de afstammelingen van Joden en kleurlingen in Suriname en als de schrijver eens een studie zou maken van namen van vele kleurlingfamilies, zou hij daarin de Joodsche familienamen gemakkelijk in terugvinden. Men noemt deze kleurlingen aldaar Smousmulatten. Het aantal Nederlandsche kolonisten, afstammelingen van de Hollandsche Boeren van 1845, moet niet als 200, maar als ongeveer 350 worden opgegeven).

Boekenschouw.

Planten en Bloemen in Indië, door Nelly van Veen, geïll. door S. Admiraal. Noordhoff, Groningen f 0.75.

Het Curaçaosche Faillissementsbesluit 1931, bewerkt door mr. B. de Gaay Fortman. Rijksuitgeverij Dienst van de Ned. Staatscourant. Alg. Landsdr. 1931.

Het Curaçaosch wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, bewerkt door mr. B. de Gaay Fortman, alsvoren.

Enkele oude concentratieverschijneselen en hun samenhang met het tegenwoordige probleem, door Fred. Schijlenburg (proefschrift). IJdo, Leiden. Hoofdstuk VII: De Hollandsche Compagnieën.

Ons schoon Indië, Eerste serie van zes schoolwandplaten van Ned.-Indië. Naar schilderijen van prof. Ernst Vollbehr. D. A. Daamens Uitg. Mij. De handleiding is geschreven door Ch. van Balen.

The Age of Pithecanthropus, door I. J. C. van Es. M. Nijhoff. f 8.50 (herinnerd wordt aan de opzienbare ontdekking van prof. Eugène Dubois in 1894 op Java. Van Es is zoo gelukkig geweest te kunnen aantoonen, dat deze voorvader van het menschelijk geslacht in het begin van het pleistoceen (= diluvium) geleefd heeft. Onze fossiele mensch is zelfs ouder dan de later in Zuid-Engeland en bij Peking gevonden menschachtige overblijfselen en het voor kort gepubliceerde onderzoek van deze overblijfselen bewijst ook nader des schrijvers uitspraak.

Verbetering.

In K.W. van 21 Jan. No. 2, is bij de behandeling van Onze Stem No. 50 van 11 Dec., verkeerdelijk vermeld, dat de Giesting op Nieuw Guinea gelegen is. Dat moet natuurlijk zijn in Zuid-Sumatra (Lampongsche Districten).

Benut onze ervaring inzake de inrichting der woning, van den zich hier vestigenden Indischman

Loeb's Woning-en Meubileerings Bureau
Advies Bureau voor Verlofgangers
Showroom Laan v. Meerdervoort 338
Telefoon 392179 - Den Haag.

Laat ons U de vele tevredenheidsbetuigingen w. o. van de eersten uit den Lande, toonen.

Onderstaande Firma's hebben, zoover mogelijk, hunne artikelen in onzen showroom tentoongesteld 5369

W. J. STOKVIS
Kon. Fabriek van Metaalwerken 5370
Heerengracht 9 - Den Haag
SANITAIR
VERLICHTING
VERWARMING
Grootste sorteering — Laagste prijzen

A. M. v. EMBDEN & Co.
SPUI 24 - DEN HAAG
IJZERWAREN
GEREEDSCHAPSKISTEN
5374 EMAILLE GOEDEREN

25 JAAR GARANTIE
CASSETTES WELLNER-ZILVER
J. v. WILLIGEN & ZONEN
HOEK P. HEIN-ZOUTMANSTR. 5371

Ch. F. RIJKEN & Co.
Pianofabrikanten 5372
NOORDEINDE 154, DEN HAAG
Hofleveranciers Telefoon 112523 - Giro No. 31010

Haagsche Verwarmings Industrie N.V.
Laan van Meerdervoort 508 - Telef. 39....
5373
CENTRALE VERWARMING
GASINSTALLATIE EN OLIESTOOKINRICHTING

Voor verzending, opslag en emballeeren Uwer bagage, wende men zich tot —
Fa Boelhouwer, Kruyswijk & Balhuizen
Fijnjekade 25—35, Den Haag. Tel. 112190.
Tevens Motorboot- en Autosneldiensten naar en van Noord-Holland, Utrecht, Groningen, Friesland, Drente, Overijsel en Gelderland. 5386

P PFAFF NAAIMACHINE HANDEL
MEERPOEL heeft méér keus
PRINS HENDRIKSTR. 153. TEL. 334853
FILIALEN: HEERENGRACHT 44a. Tel. 114173
COPERNICUSSTRAAT 123. HOEK BEEKL. TEL. 333128

Kunstzaal Crystalphone Edison RADIO
Uw adres voor:
Edison-, Crystalphone- en Philips-
Apparaten en Luidsprekers
Kunstzaal Edison
's-Gravenhage, Plaats 24. Tel. 115765.

Suriname

„*De West*" van 22 December schrijft over „een Engelsch onderwijsman op bezoek", namelijk over den heer H. Hall van Port of Spain, waarnemend hoofd van de opleidingsinrichting op Trinidad, die, door de welwillendheid van den inspecteur v.h. Onderwijs, de gelegenheid kreeg in en buiten Paramaribo eenige scholen te bezoeken. De heer Hall is Engelschman en werd uitgezonden om op Trinidad het „handicraft"-onderwijs in te voeren en leiders daarvan voor te bereiden.

„Op Trinidad breidt men het onderwijs meer en meer uit en moet men hard werken aan de opleiding van krachten. Het welwillend aanbod van overname van eenige geschikte krachten van hier, werd echter beleefd van de hand gewezen, hetgeen wel jammer was. Het geschiedde zeker niet uit vrees voor onvoldoende kennis, want zijn bezoek aan onze scholen had den heer Hall den indruk gegeven, dat het onderwijs hier heel hoog werd opgevoerd; het practische van het taalonderwijs, gebaseerd op het levende woord, had hem getroffen, toen hij op een der scholen vragen in het Engelsch had gesteld en die vlot beantwoord kreeg door de leerlingen.

....„Trinidad heeft geen leerplicht en bij het groot aantal Britsch-Indiërs, daar aanwezig, moet er van den onderwijzer veel invloed uitgaan om de kinderen in de school te krijgen. Die groep spreekt echter nog Engelsch; erger is het met de vele Venezuelanen daar, die vasthouden aan het Spaansch, geen Engelsch willen spreken en hun kinderen geen onderwijs laten geven.

Landbouwonderwijs wordt op Trinidad niet gegeven, maar wel heeft elke school daar een tuin.

De heer Hall, die vanuit Engeland Nederland eenige malen bereisde, was verrukt over de gelijkenis van Paramaribo met Hollandsche steden en prees deze stad als een der mooiste en merkwaardigste, welke hij op zijn vele reizen heeft gezien".

⁂

Naar *De West* verneemt, zal de bestuurszetel van het district Marowijne met ingang van 1 April 1932 verplaatst worden van Albina naar Moengo.

⁂

De heer J. de Greve zal in Maart zijn functie als directeur der Surinaamsche Bauxite Mij. aanvaarden. Hij is ingenieur-geoloog, met ervaring van Indië en Zuid-Afrika.

Volgens de West zal hij, alvorens naar Suriname te vertrekken, nog een reis maken naar Zuid-Afrika.

⁂

Aan het slot van een artikel „*De agrarische en economische moeilijkheden*" in „*De Vrijheid*" van 26 Januari, schrijft de heer I. E. B. Bierema:

....„In de vorige eeuw, toen de industrieele ontwikkeling nog in de kinderschoenen stond en niet in staat was het geboorte-overschot op te vangen ,vond op groote schaal emigratie plaats in hoofdzaak naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en velen onzer voormalige landgenooten hebben daar een goed bestaan gevonden. Thans bestaat die mogelijkheid zoo goed als niet meer door de beperkende bepalingen ten opzichte van de immigratie. Is het thans geen tijd eens eenige meerdere aandacht te schenken aan emigratie-mogelijkheden naar onze gebiedsdeelen buiten Europa en ik denk dan in de eerste plaats aan het dun bevolkte Suriname? We hebben daar ongetwijfeld in het verleden dikwijls teleurstellende ervaringen opgedaan, maar de wetenschap en de techniek hebben sedert wel eenige vorderingen gemaakt en het lijkt mij niet uitgesloten, dat thans nieuwe pogingen Suriname uit haar verval op te heffen, mede door toevoer van Nederlandsche krachten, met succes zouden kunnen worden gedaan. De proefnemingen, die met de mechanisatie van den landbouw zullen worden gedaan, wijzen reeds in die richting, terwijl ook de vruchtenteelt groote mogelijkheden biedt. Het komt me voor, dat deze vraagstukken met meer energie ter hand moesten worden genomen, dan waarvan de laatste jaren blijk is gegeven."

⁂

In het „*Journal de la Société des Américanistes*", Nouvelle série. Tome XXIII. Fasc. 1, 1931, van de hand van dr. P. Rivet een uitvoerige necrologie van wijlen dr. Herman ten Kate, met een bijna 5 bladzijden bestaande bibliographie.

Van de zeer vleiende necrologie zij het ons veroorloofd hier het slot te doen volgen:

„Vie admirable, dont l'instabilité même nous révèle la profonde unité: une curiosité toujours inassouvie et jamais lassée, une passion constante de connaître, d'étudier et d'appendre. Il est bien certain que ce „nomadisme" permanent n'a pas permis à ten Kate de donner toute sa mesure mais lorsque ses yeux se sont fermés dans sa jolie villa „Tanit" à Carthage, ten Kate a dû éprouver cette suprême joie de ceux qui ont eu une vie pleine et telle qu'ils la rêvaient. Cet homme, entier dans ses idées, mais foncièrement bon, aussi artiste que savant était vraiment un „citoyen du monde". Parlant couramment huit à neuf langues, il ne se sentait depaysé nulle part. Partout il avait des amis. C'est une des figures les plus originales de la science anthropologique qui disparait. Tous ceux qui l'ont connu et apprécié dans le monde entier s'associeront à l'hommage que notre Société a tenu à rendre à sa mémoire."

⁂

Op verzoek van den minister van koloniën zullen de Ned.-Indische en de Surinaamsche weldadigheidspostzegels gedurende den geheelen duur van den termijn van verkrijgbaarstelling worden verkocht door de postkantoren te Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bergen op Zoom, Breda, Delft, Dordrecht, Eindhoven, Goes, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Helder, Hengelo, 's-Hertogenbosch, Hoorn, Leeuwarden, Maastricht, Middelburg, Neuzen, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Venlo, Vlissingen en Zwolle.

Curaçao

De Kersttoespraak van de Koningin.

Het bericht, dat deze toespraak zoo goed op Curaçao zou zijn gehoord, vereischt wel eenige aanvulling.

De „Amigoe" deelt mee, dat de Landsradiodienst erin slaagde de medewerking te verkrijgen van de vertegenwoordigster van de N.V. Radio Philips en van den ir. Nonnekens van de N.S.F., op Curaçao aanwezig. De ontvangst geschiedde op Groot Kwartier en werd met telefoonlijnen naar het Brionplein doorgegeven en ook naar het gouvernementshuis, waar eveneens een luidspreker was opgesteld.

Bij den gouverneur heeft men de Koningin van woord tot woord kunnen verstaan, ook verschillende particuliere toestelbezitters zijn daarin geslaagd. Op het Brionplein moet de ontvangst minder goed zijn geweest. Op Aruba, St. Martin en St. Eustatius was de ontvangst een succes.

De N. I. G. M. heeft 's avonds de rede van de Koningin nogmaals omgeroepen.

Wissel- In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië
AMSTERDAM. (C)
Keizersgracht 255 — Telefoon 31290, 35290 en 36290
CURAÇAO CARACAS
VENEZUELA
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië, Venezuela,
Columbia en Midden-Amerika 5156

Incasseeringen
Handelsinformaties
Rembours- en
Document.-Credieten

De gouverneur zond dit telegram aan de Koningin: „De bevolking van Curaçao en Aruba, de Kerstrede duidelijk gehoord hebbende, dankt H.M. eerbiedig en ontroerd voor Kerstgroet en wenscht H.M. een gezegend Kerstfeest.

Bevolkingscijfers.

Aan de „Amigoe" ontleenen wij nog eenige cijfers over de volkstelling: Op Curaçao waren 50.165 inwoners op 31 Jan. 1931, waarvan 43.400 Nederlanders en 6765 vreemdelingen. In het stadsdistrict in het geheel 22.249 inwoners. Op Bonaire 5733 inwoners, waarvan 5703 Roomsch Katholiek; op St. Martin 2335 inwoners, op St. Eustatius 956 en op Saba 1457.

De raad van politie op Aruba.

Er zitten nu met den gezaghebber twee dokters in den Arubaanschen politieraad. De „Amigoe" vraagt of Aruba zoo ziek is, dat alleen geneesheeren het kunnen redden.

De verslaggever van de laatste raadszitting vertelt in dat blad, dat de dokters aardig van leer getrokken zijn. De een meende, dat de begrooting van uitgaven moeilijk kon behandeld worden zonder die der inkomsten, welke de voorzitter in Januari aan de orde wilde stellen. De begrooting voor 1933 wel te verstaan. Met den anderen dokter had de gezaghebber een diepgaand meeningsverschil over de beteekenis van de door den raad van politie vast te stellen begrooting. De voorzitter meende, dat deze niet meer kon zijn dan een leiddraad, een advies aan den gouverneur, terwijl de geneesheer een bindende begrooting wilde vaststellen, die slechts de goedkeuring van den gouverneur behoefde. Wij lezen niet, of de dokter het over ius constitutum of ius constituendum had.

Drankmisbruik.

Men vestigt er onze aandacht op, dat ons stukje onder hetzelfde opschrift in ons blad van 10 December l.l., waarin wij, naar aanleiding van het Kamerdebat over deze zaak, spraken van een besliste koersverandering onder den tegenwoordigen gouverneur, niet geheel recht doet wedervaren aan hetgeen tevoren is geschied. Immers het is de procureur-generaal, mr. Van Dijk geweest, die, niet zoo heel lang na zijn aan komst in „De Curaçaosche Courant" ter algemeene kennis heeft gebracht, dat in het belang der openbare orde geen bewijzen meer zouden worden afgegeven van goedkeuring van andere dan de tot dusver goedgekeurde lokaliteiten voor het houden van een tapperij, koffiehuis, logement met vergunning, sociëteit, enz.
Waarvan akte.

De gereformeerde kerk op St. Eustatius.

Aan het „Algemeen Handelsblad" van 24 Jan. 1932 ontleenen wij het volgende:

„Naar het „Weekblad der Ned. Herv. Kerk" meldt, kwam 8 Januari de veldprediker ds. J. van der Giesen in het gebouw der synode te Den Haag en overhandigde den secretaris twee bekers en drie schalen, die in de oude dagen bij de viering van het H. Avondmaal gebruikt waren door de Geref. Kerk van St. Eustatius. Deze Herv. gem was echter te niet gegaan en ds. Van der Giesen, die tijdens zijn verblijf in Curaçao dat eiland bezocht, had een onderzoek ingesteld naar mogelijke overblijfselen van Herv. kerkelijk leven. Het eenige, dat hij had kunnen vinden was het avondmaalstel, dat bewaard werd ten huize van den zendeling van de Wesleyan Methodist Missionary Society. Deze had het gaarne afgestaan, opdat het opgeborgen zou worden in het archief van de moederkerk in Nederland.

De oorsprong van de Nederlandsche kerk op St. Eustatius, één van de Bovenwindsche eilanden in de Caraibische Zee, ligt in het duister, maar moet in de zeventiende eeuw geweest zijn. Het gebouw is sinds lang verdwenen, en Methodistenpredikers verzorgen tegenwoordig de protestanten, die er op het nu Engelsche eiland zijn."

Tot zoover het bericht. Wij dachten, dat prof. Knappert in „De West-Indische Gids" die geschiedenis van de Nederlandsche kerk op St. Eustatius nog al aardig uit de windselen had gedaan.

Het eiland is nu heelemaal niet Engelsch, het is nog steeds Nederlandsch. Alleen, de menschen spreken er helaas Engelsch.

Bankwezen.

Blijkens een aankondiging in „La Prensa" van 8 Jan. l.l. zijn met ingang van 1 Jan. 1932 de Maduro's en de Curiel's bank in Curaçao samengesmolten tot de Maduro & Curiel's bank.

Geschiedkundige Sprokkelingen.

In „De Nederlander" het blad van mr. Groen van Prinsterer, uit 1851 lezen wij, als overgenomen uit „De Curaçaosche Courant", dat in November de Spaansche schoener Descada, kapitein Balthasar Pujol, slavenhaler, van de Kanarische eilanden op weg naar Cuba, een briefje afgaf voor J. A. Jesurun, in de Piscaderabaai ankerde en daar door Zr. Ms. brik Ternate werd aangehouden en bij het uitblijven van nadere orders gelast werd geen oogenblik langer in het rechtsgebied van het eiland te vertoeven. Toen men op nadere orders de schoener wilde opbrengen, was het schip verdwenen.

Een later nummer meldt de oprichting op Curaçao van een Maatschappij van onderwijs, bedoelende het geven van goed, goedkoop en duurzaam maatschappelijk onderwijs door protestantsche onderwijzers. Op 1 Nov. was op Curaçao de hoofdschool geopend.

Uit den Verren Vreemde

In en om den Volkenbond.

Er gaat momenteel veel belangrijks om in den Volkenbond. Onder deze omstandigheden is het voornemen tot *aftreden van den secretaris-generaal* op zich zelf al een punt van groot belang, wij willen dit 't eerst bespreken.

De V. B. neemt beslissingen in de *Algemeene vergadering*, die elk jaar in September bijeenkomt. *De Raad* is het adviseerend college, en heeft tot zekere hoogte ook de uitvoerende taak, hij komt bijeen zoo vaak als de omstandigheden het noodzakelijk maken. Naast deze staat het Algemeen secretariaat, dat permanent zetelt in de hoofdplaats van den Volkenbond, als hoedanig Genève vast mag worden beschouwd, waar die zetel kort na de oprichting gevestigd werd en waar een groot Volkenbondspaleis gebouwd wordt.

Bij het sluiten van het V. B.-verdrag werd, in April 1919, de Engelschman Sir Eric Drummond als eerste secretaris-generaal benoemd; hij heeft thans ontslag gevraagd. De wijze waarop hij zijn zeer lastige taak heeft vervuld heeft algemeen bewondering verworven. 't Is dan ook te begrijpen, dat de V. B. Raad niet dadelijk is ingegaan op het verzoek; maar Sir Eric volhardde in zijn voornemen, en nu heeft de Raad dus toegegeven. Men is 't eens geworden over het aftreden in 1933.

Zijn opvolger moet worden benoemd door den Raad, met goedkeuring van de meerderheid der *Algemeene vergadering*.

Men kan van meening er over verschillen of de V. B. reeds veel *bereikt* heeft, maar geen verschil kan bestaan over het vele, het zeer vele, dat *gedaan* is.

Het permanent secretariaat omvat naast den secretaris-generaal, de noodige secretarissen en het uitgebreide personeel. De secretaris-generaal van den Bond in zijn volle bedrijvigheid, is zulks tevens van de Algemeene vergadering en van den Raad. Reeds kort na het in werking treden telde het secretariaat tien afdeelingen: politieke, juridische, economisch-financieele, administratieve commissiën, transit, mandaten, internationale bureaux, registreeren tractaten, internationale hygiëne, algemeene inlichtingen. In den loop der jaren zijn er daar nog ongeveer evenveel bijgekomen, benevens een aantal commissies. Maar tevens zijn vele vraagstukken en bemoeienissen aan de orde gekomen, die aan de werkzaamheden van den V. B. al maar ruimere en verder reikende strekking hebben gegeven.

Dit alles heeft de eerste dignitaris met groot beleid beheerscht en geleid. Het jaar, waarin hij de functie voor het laatst te vervullen heeft, zal nog veel van zijn kennen en kunnen vergen. De Raad staat, door de noodige voorziening in de openkomende plaats, voor een moeilijke keuze en beslissing.

Een zaak, die de Raad zoo pas tot een goed einde heeft gebracht, is de opheffing van *het Engelsche mandaat over Irak*, waardoor deze staat, het vroegere Mesopotamië, een plaats gaat innemen onder de onafhankelijke, souvereine staten. Wij hebben het hiervoor doorloopen langzame proces in deze rubriek geduldig gevolgd en meenen daarom niet nogmaals over details te moeten uitwijden. Maar een punt stippen wij toch nog even aan. 't Is voor den eersten keer, dat de voogdij wordt opgeheven over een der vroeger onder Turksche vlag staande gebieden, waarover door den V. B. aan een natie — i. c. de Engelsche — een mandaat werd verleend. Hierdoor is practisch bevestigd dat het mandaatgebied iets anders is dan een kolonie, en is nu de methode aangegeven volgens welke de emancipatie zich heeft te ontwikkelen. Irak wenscht thans ook als lid in den V. B. opgenomen te worden. Hierover zal de Algemeene vergadering te beslissen krijgen.

Twee andere vraagstukken, die de volle aandacht van de wereld hebben, vallen in tijdstip van behandeling en in feitelijke beteekenis zóó te zamen, dat wij ze, als van zelf, te gelijk moeten bespreken. Het Japansch-Chineesche conflict weer voor den V. B. Raad, en de z.g.n. Ontwapeningsconferentie.

Weer heeft de Raad zich met het eerste te bemoeien. Toen hij in September bijeen was, brak het conflict los. China vroeg behandeling ervan op grond van art. 11 van het V. B.-verdrag, dat den Bond de plicht oplegt de maatregelen te nemen, geschikt om den vrede doeltreffend te beschermen. Men weet dat alle getroffen maatregelen vrijwel op niets uitliepen, Japan bleef doortasten. De V. B. besloot een commissie naar Mandschoerije te zenden; deze zal daar in de lente aankomen.

Japan is intusschen al maar verder opgerukt. Na Mandschoerije bezet te hebben, is 't voor de Amerikaansche, Britsche, Fransche concessiewijken in Shangai verschenen, die al door bommen en granaten getroffen zijn, in noordelijke richting trotseert het bij Harbin de Russische bedreiging. Aan China stelde het een ultimatum; China bleef in zijn politiek van toegeven volhouden, vertrouwend op den V B. en nam 't ultimatum aan, maar Japan greep al maar verder. Zoo stonden de zaken toen in de vorige week de V. B. Raad de Japansch-Chineesche kwestie weer te behandelen kreeg. China's vertegenwoordiger, Yen, had nu het verzoek ingediend om de artt. 10 en 15 in toepassing te brengen. 't Eerste legt den leden van den V. B. de verplichting op, de territoriale integriteit en de politieke onafhankelijkheid van de andere staten te eerbiedigen en te handhaven tegen elken buitenlandschen aanval. De Raad heeft zich te beraden omtrent de middelen om de uitvoering te verzekeren. Art. 15 geeft de werkwijze aan die de Raad te volgen heeft. Dit kan leiden tot een beslissing, die voor de partijen in geschil bindend is, of, indien deze niet verkregen wordt, tot een *vrij laten* der partijen om te handelen zooals zij het noodig achten. Maar, volgens art. 12 mag geen der partijen dan tot oorlog overgaan binnen 3 maanden na de uitspraak van den Raad. De Japansche vertegenwoordiger, Sato, is nu te Genève dadelijk in verzet gekomen tegen inwilliging van het verzoek van China. Hij zegt: art. 11 is aanvaard, de V. B. Raad kan niet tegelijk art. 10 en 15 toepassen, besluit de Raad hiertoe, dan heeft de commissie naar Mandschoerije, volgens art. 11 benoemd, geen recht van bestaan meer.

De V. B. Raad is ditmaal gepresideerd door den bekenden vredes-apostel Boncour. Maar hoe groot ook zijn beteekenis moge zijn, hij heeft als Raadsvoorzitter toch niet het gezag van zijn voorganger Briand. Was deze ongeveer 13 jaren Frankrijk's minister van Buitenlandsche zaken en als zoodanig een leidend internationaal staatsman in functie en in actie, Boncour is niet zelf drager der portefeuille, die Laval voor zich genomen heeft. Hij heeft dus noch tegenover het buitenland, noch tegenover Frankrijk zelf de beteekenis van een woordvoerder met eigen vèrreikend gezag. Hij is nu dadelijk voor een groote moeilijkheid gesteld. Het leek eerst of hij de Japanners goed te woord kon staan; hij bracht verschillende voorbeelden bij, waaruit bleek dat de V. B. reeds meermalen gehandeld heeft in den geest als nu door China voorgesteld. Daarop is de Japansche vertegenwoordiger gekomen met de mededeeling, dat hij zich ter zake nog had te beraden en dus bedenktijd vroeg. Weer was Boncour gevat in zijn

Nagekomen Berichten.

Ruwe Huid
Ruwe Handen
Ruwe Lippen
PUROL
Doos 30 cent.
Bij Apoth. en Drogist
5492

antwoord, hij zeide niet „neen" en niet „ja", de Raad was niet voornemens spoedig uiteen te gaan, ieder had dus tijd zich te beraden, maar hierin lag geen uitstel opgesloten.

Toen kwam de vermaning van Japan: past op, als hier tot toepassing van art. 15 besloten wordt, kan dit *oorlog, ja zelfs een wereldoorlog beteekenen.*

Hiermede werd aan den vredesman Boncour en aan den Raad, die voor het behoud van den vrede te zorgen en te waken heeft, toe geroepen: doet 't als gij durft, *gij* zult dan de oorzaak van den oorlog zijn!

Nu had Boncour zijn antwoord niet gereed. Hij vroeg aan Sir Eric Drummond, die als secretaris-generaal alle maatregelen te treffen heeft tot volledig onderzoek van het geschil (1e alinea, art. 15), hoe hij zich van dezen plicht i.c. dacht te kwijten. En deze, de groote verantwoordelijkheid meevoelende, zeide ook bedenktijd noodig te hebben.

De Ver. Staen werden gepolst, Washington antwoordde geen lust te hebben in deze aan een actie van den V. B. deel te nemen. Wat zal de V. B. beginnen als Amerika en Rusland een eigen politiek volgen. Van Japansche zijde is nog aangevoerd, dat Engeland en Amerika in 1927 Nanking hebben laten beschieten en dat toen niemand om toepassing van de artt. 10 en 15 gevraagd heeft.

Intusschen was te Genève daags te voren de delegatie van Japan aangekomen voor de op 2 Februari te openen Ontwapenings-conferentie. De samenstelling van het aan deze delegatie verbonden personeel (105 man) doet veronderstellen, dat Japan ook op die conferentie een sterk offensief wil voeren tegen de stelling dat arbitrage in alle gevallen de plaats van geweld kan innemen.

Moeilijke dagen voor den Volkenbond!

Terwijl wij dit schrijven (2 Februari) weten wij nog niet tot welk besluit de V. B. Raad is gekomen. De volgende week zullen wij op Genève hebben terug te komen.

Berichten der Afdeelingen

Afdeeling 's-Gravenhage.

Tropisch Tourisme.

Woensdag 27 Januari werd voor de afdeeling 's Gravenhage van de Ver. Oost en West, in samenwerking met de plaatselijke afdeeling van Het Alg. Ned. Verbond en van de Pullman-Club, in den Dierentuin de film „Tropisch Toerisme" vertoond.

De groote zaal was bijna geheel bezet; onder de aanwezigen bevonden zich de Burgemeester met Mevrouw, alsmede de oud-minister van Koloniën, dr. Koningsberger met familie.

De voorzitter der afdeeling Oost en West, de heer F. van Peski, sprak een woord van welkom, in 't bijzonder tot de aanwezige autoriteiten en hield, na de K.P.M. bedankt te hebben voor de bereidwilligheid, waarmede zij hare mooie film ter beschikking had gesteld, een kort inleidingswoord. Daarin memoreerde hij de geschiedenis der ontwikkeling van de Nederlandsche scheepvaart in den Oost-Indischen Archipel, welke in de helft der 18e eeuw, toen slechts door twee schepen onderhouden, werd uitgebreid, zoodra de K.P.M. in 1888 werd opgericht, dank zij het initiatief van de heeren Boissevain en Tegelberg, directeuren van de Mij. Nederland en den heer Ruys directeur van de Rotterd. Lloyd. De voorzitter sprak een woord van lof over het werk van den heer Op ten Noort, die de K.P.M. geheel georganiseerd heeft. De K.P.M. is thans een der grootste scheepvaartmaatschappijen ter wereld met haar 147 schepen.

Daarna werd de film afgedraaid, die begon met het vertrek uit Holland en de aankomst te Tandjong Priok. Ze voerde ons naar Borneo met opnamen van de kolenindustrie, voorts werd geheel Java doorkruist. We zagen heel aardige stukjes, zoowel van Oud- als van Nieuw Batavia, het graf van Elberfeld, het prachtige aquarium, het hoofdgebouw der K.P.M., het Paleis van den Gouverneur-Generaal en zijn mooi gelegen woning in den wereldberoemden plantentuin te Buitenzorg, de feesten te Djokjakarta met het defileeren voor den sultan en het groote feest bij het einde van den vastentijd, de Poeasah.

Voorts maakten we een reis door de Preanger, kregen het gezicht op den Boeroeboedoer en eindigden met een kijkje op de drukke stad Soerabaja. We bezochten ook Sumatra en Celebes, drongen tot de binnenlanden van de grootste eilanden door en kwamen zelfs tot Nieuw Guinea. Tenslotte kregen we de schoonheid van Bali te aanschouwen met de lijkverbranding en tempeldansen.

Alle opnamen waren in een woord schitterend en de toeschouwers kregen een goeden kijk op de bedrijvigheid der K.P.M., de ontwikkeling van handel en nijverheid en van het natuurschoon, hetgeen Indië biedt.

De muzikale illustratie van versterkte gramofoon muziek met krontjong en gamelan, werd door den heer L. D. Petit, secretaris van de afd. Amsterdam der Ver. Oost en West, verzorgd, die namens bestuur en leden hartelijk dank wordt gezegd voor zijn welwillende medewerking.

De aanwezigen toonden door applaus hun ingenomenheid met de interessante film.

De secretaris,
Den Haag, 27 Januari 1932. J. C. BAUDOIN.

Afdeeling Amsterdam.

Onder de aandacht van onze leden wordt gebracht, dat dr. Johan W. Schotman, vroeger geneesheer a. d. Loenghai Spoorweg te China, voor de Volksuniversiteit een cursus zal geven over „China in droom en werkelijkheid."

1. Dorpen en steden in het binnenland. 2. Peking en het oude China; de Legende van den klokketoren. 3. Kustplaatsen; Sjanghai, Honkong, China's contact met het Westen. De Legende van het Willowpatternhouse. 4. Geestelijke stroomingen in verleden en heden, geloof en wetenschap, tegenwoordige conflicten. 5. Chineesch verbeeldingsleven: onsterfelijken, Helden en Goden; beroemde volksromans. Met lichtbeelden en voordrachten uit: „Het vermolmde Boedhabeeld" en „Cloisonné". Prijs f 2.50, f 4.50, f 6.—, f 8.—. Woensdag 8.15 uur. Aanvang 10 Februari. Gem. Universiteit, Oudemanhuispoort. De prijzen worden verhoogd met f 0.60 administratiekosten.

———

Op Vrijdag 12 Februari a.s. des avonds te 8.15 uur heeft in de groote Aula van het Koloniaal Instituut de eerste vertooning plaats van de Celebes-film, met korte inleiding te houden door den heer J. Tideman, oud-Gouverneur der Molukken.

De Koninklijke Vereeniging Koloniaal Instituut stelt een beperkt aantal leden onzer Vereeniging in de gelegenheid deze vertooning mede te maken.

Zij, die daarvoor een toegangskaart wenschen te ontvangen gelieven zich tot ondergeteekende te wenden.

L. D. PETIT,
Secr. Afd. Amsterdam der Ver. Oost en West, Van Breestraat 21. Tel. 22490.

Groningen en Ommelanden.

Donderdag 28 Jan. j.l. hield de heer *Th. van Erp* in „de Harmonie" een boeiende voordracht met lichtbeelden over de Boedhistische bouwvallen in de Progo-vallei: de Boroboedoer, Tjandi Pawon en Mendoet

De drukbezochte bijeenkomst werd bijgewoond door den Commissaris der Koningin en mevrouw Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, die hierdoor ook thans weer blijk gaven van hunne belangstelling voor het streven van „Oost en West".

De voorzitter jhr. mr. W. W. Feith, dankte den heer Van Erp aan het slot van diens voordracht voor zijn belangwekkende rede, welke woorden door de aanwezigen met een warm applaus onderstreept werden.

Afdeeling Apeldoorn.

I. Zaterdag 6 Febr. 15½ uur, kleine zaal „La Bordelaise", Jaarvergadering: Opening; notulen; jaarverslag; financieel verslag; aanwijzing financieele commissie-begrooting; rondvraag; sluiting.

II. Donderdag 11 Febr.: Minervatheater 20 uur, filmavond: „Hoe de Dempo gebouwd werd".

Uitnoodigingen zijn verzonden. De kaarten gemerkt II, geven recht op twee plaatsen, alle andere één plaats. Er zijn voor 522 plaatsen uitnoodigingen verzonden. Plaatsbespreken wordt aanbevolen.

De Secretaris: J. C. BAARS
Tel. 4027; postgiro 93038.

Afdeeling Nijmegen.

Zaterdagmiddag 30 Jan. j.l. had in den grooten foyer van den Stadsschouwburg de jaarlijksche, algemeene ledenvergadering plaats, die goed bezocht was. Het jaarverslag van de secretaresse en van den penningmeester werden onder dankzegging goedgekeurd. In het door de commissie van verificatie uitgebracht verslag werd hulde gebracht aan den penningmeester voor de goede zorgen, door hem besteed aan de behartiging van de financieele belangen van de vereeniging.

De aan de beurt van aftreden zijnde bestuursleden: mevr. M. R. S. Bleckmann-Hoogenstraaten en de heeren G. J. Burger en dr. J. C. Bantjes werden bij aller acclamatie herkozen, terwijl in de plaats van den heer J. J. Barendsen, die wegens a.s. vertrek zich niet herkiesbaar had gesteld, den heer J. G. Lutz met algemeene stemmen werd gekozen.

Als reserve-bestuursleden van het afdeelingsbestuur werden gekozen: mevrouw A. Mennega—Hulst en de heeren W. C. Camman en J. Ph. Wissema.

In de commissie van verificatie werden herbenoemd mevr. J. M. S. Hogerland—Maarschalk en de heeren C. J. B. J. Bartolotti—Rijnders en J. J. M. H. Nijst, accountant.

Als afgevaardigde naar de Algemeene Vergadering wordt de heer L. K. C. Röpcke aangewezen met dr. J. C. Bantjes als reserve.

Daar bij de Rondvraag niets meer te bespreken valt, sluit de voorzitter de vergadering met een woord van opwekking tot de leden, vooral in dezen tijd lid van de vereeniging te blijven en het bestuur te steunen.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Informatie-Bureau.

Het Informatie-bureau der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag, is dagelijks geopend van 10—12 en van 2½—4 uur (des Zaterdags alleen tot 12 uur).

Verkrijgbaar ad *f* 0.25 „Curaçao", naar de laatste gegevens bewerkt door het Bestuur der afdeeling aldaar, welker secretaris, de heer H. J. C. Bodenburg Hellmund gaarne bereid is verdere informatiën omtrent Curaçao aan belanghebbenden te verstrekken.

Aan de Besturen der Afdeelingen.

(Artikel 5 Huishoudelijk Reglement)

Elk afdeelingsbestuur zendt jaarlijks vóór den 1en Maart aan het Hoofdbestuur:

a. het verslag over het afgeloopen jaar, met vermelding van den toestand op 31 December van het vorige jaar en der resultaten welke verkregen zijn door inrichtingen door de afdeelingen in het leven geroepen;

b. eene geldelijke afrekening;

c. eene opgave van onderwerpen, welke de afdeeling op de jaarlijksche algemeene vergadering behandeld wenscht te zien;

d. een candidatenlijst, houdende opgave van een dubbeltal candidaten voor de mogelijke voor de afdeeling openvallende plaatsen in het Hoofdbestuur.

Studie-Commissie van „Oost en West".

Vergadering op Zaterdag 6 Februari e.k. ten 2 ure in het gebouw der Vereeniging, Korte Voorhout 6.

Punten van behandeling:

1. Opening.
2. Notulen
3. Ingekomen stukken
4. Benoeming van een Onder-Voorzitter
5. Vertegenwoordiging der Commissie in O. en W.-Indië
6. Verzoek van den klerk L. Ensie om positieverbetering
7. Mededeelingen van den 1en Gedelegeerde der Commissie, den heer W. Meyer
8 Rondvraag en sluiting.

De Secretaris,
VAN DER BRUGH.

VAN DE REDACTIE.

Jaargang K. W.

Complete jaargangen K. W. 1931 verkrijgbaar aan het Algem. Secretariaat der Vereeniging, Korte Voorhout 6 — ad *f* 1.50 p. j. Giro No. 14574.

Verlaging minimum-tarief der pakjes uit Nederlandsch-Indië.

Met ingang van 1 Januari j.l. is het minimum tarief van per zeepost uit Nederlandsch-Indië naar Nederland verzonden pakjes verlaagd tot 12½ ct.

Luchtpost uit Indië.

Blijkens mededeeling van de Indische Postadministratie heeft het retourvliegtuig „Specht" van den Holland—Indiëdienst 207 K.G. 706 G. post aan boord.

VOOR AL UWE REIZEN
Reisbureau LISSONE N.V.
AMSTERDAM
Leidschestraat 5 — Dam 10
Reisbureau LINDEMAN N.V.
DEN HAAG
Groenmarkt 22
5033
en elders
— N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONE-LINDEMAN —
BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2 — SOERABAYA: Simpang 4
GENUA
Uff. Informazioni C.I.T.
Stazione P. Principe
J. J. BOUVY, „Hotel Splendide"
Boulevard Dugommier 61
MARSEILLE
PARIJS
„EXPRINTER"
26 Avenue de l'Opéra

Crisismaatregelen-Comité.

Op 1 Februari werd opgericht het Crisismaatregelen-comité onder voorzitterschap van Jhr. Dr. C. G. S. Sandberg, L. Maurenbrecher secretaris, en de heeren G. Nypels en F. H. W. J. R. Logeman, leden.

De voorzitter deelde mede, dat de crisis helaas ook haar invloed heeft doen gelden op de vereeniging Oost en West, waardoor het hoofdbestuur het noodzakelijk achtte dit comité te constitueeren, teneinde dusdanige maatregelen voor te stellen, dat in deze benarde tijden, de vereeniging, die reeds sedert 32 jaren zulk schitterend werk verrichtte, niet bedreigd zou worden in haar bestaan doch tot grooteren bloei gebracht zou kunnen worden.

Is het eenigszins begrijpelijk, dat vele leden in dezen bezuinigingstijd die uitgaven schrappen, die het materieele leven niet direct treffen, aan den anderen kant mag niet vergeten worden, dat door deze handeling de bestaanszekerheid van de vereeniging wordt bedreigd, waardoor het idiëele werk te niet zou kunnen worden gedaan. Het comité wendt zich in de eerste plaats tot de trouw gebleven leden met het verzoek hunne vereeniging niet alleen te blijven steunen, doch door intensieve propaganda haar tot grooteren bloei te brengen.

In ons, leden, moet het besef diep geworteld zijn, dat juist in deze tijden het idiëele hoog gehouden moet worden, zoodat het niet mag voorkomen, dat iets grootsch vernietigd zou kunnen worden, doordat men zich laat medesleepen door tijdelijke depressie. Het doet een beroep op de niet-leden, en vooral de oud-Indischgasten, alsnog lid te worden, omdat zij in de eerste plaats beseffen, de groote noodzaak, de band tusschen Oost en West te versterken, en zij in zich voelen de liefde voor het land, waarin zij gewerkt en geleefd hebben.

Het comité wendt zich tot de Afdeelingsbesturen en zijne leden met verzoek de volgende punten in overweging te nemen en voorstellen in te dienen bij den secretaris, den heer L. Maurenbrecher, Zwanenlaan 23, 's-Gravenhage.

1°. Het aantrekkelijk maken van het orgaan.
2°. De saamhoorigheid der leden in de Afdeeling te verhoogen.
3°. De mogelijkheid aan de leden door transacties c. q. verzoeken dusdanige voordeelen te verschaffen, dat het idiëele aan het materiëele gepaard kan gaan.

Elke suggestie in het belang der vereeniging zal welkom zijn.

Namens het Comité:
De Secretaris,
L. MAURENBRECHER.

Van onze Adverteerders

Voor de aanstaande technici.

Nu de wereld op het oogenblik geheel en al uit haar verband gerukt is op het gebied van handel en techniek en er zich overal donkere wolken vertoonen, die kommer en ellende over het menschdom uitstorten, ziet men toch reeds aan den horizont eenig licht doorbreken, dat ons alweder de hoop in het hart doet herleven.

Wanneer dan eenmaal, en we hopen allen, dat dit spoedig moge plaats grijpen, de lucht schoongeveegd is en de zon haar stralen van welvaart en voorspoed wederom zal uitstorten, is het *nu* de hoogste tijd voor de jongeren onder ons om zich paraat te stellen tegenover den strijd om het bestaan.

Daarom, gij jongeren, bekwaamt u zooveel mogelijk om de dan komende moeilijke technische vraagstukken op te kunnen lossen, op welk gebied gij u ook zoudt willen begeven.

De techniek, als fundament voor onze beschaving, waaraan wij alles te danken hebben, voedsel, licht, kracht, enz., eischt tegenwoordig veel van de jongeren.

Hoe meer men dus op de hoogte is op technisch gebied, hoe beter men het hoofd kan bieden aan alles, wat de techniek eischt.

Om de techniek echter goed te kunnen begrijpen, moet men eerst op wis- en natuurkundig gebied uitstekend onderlegd zijn.

Als *eerste* voorwaarde geldt dan ook een degelijk onderwijs op wis- en natuurkundig en bovenal op werktuigkundig gebied.

Tracht dus zooveel mogelijk te weten te komen. Voor opleiding in bovengenoemde wis-, natuur- en technische vakken stelt ondergeteekende zich gaarne disponibel zoowel met het geven van lessen en verwijst hij daarom naar de advertentie, voorkomende in dit blad. Men kan dan met meer vrucht het onderwijs aan de Middelbare Technische scholen en de Technische Hoogeschool te Delft volgen.

C. BLOKHUIS,
Werktuigk. Ing.

Den Haag
v. d. Eyndestraat 10,
Tel. 552904.

Loeb's Woning- en Meubileeringsbureau.

De oprichting van bovengenoemd Bureau, zal zoowel hier, alsook bij den Indischman, met belangstelling worden vernomen. Eene 50-jarige praktijk, waarvan een kwart eeuw als Directeur der N.V. v.h. Corsmit, Brossois & Co., en het vertrouwen, dat de heer Loeb steeds heeft mogen ondervinden, heeft het hem mogelijk gemaakt, een aantal der beste firma's waarbij uit iedere branche aan zijn Bureau te verbinden, teneinde o.m. den Verlofganger en Repatrieerenden bij tijdelijke of permanente vestiging hier ter stede behulpzaam te zijn bij het verkrijgen van Woning en Inrichting.

Wij twijfelen dan ook niet of van deze bemiddeling zal een ruim gebruik worden gemaakt. Juist de Indischman weet vertrouwen naar waarde te schatten.

CENTRAAL THEATER, DEN HAAG, Lange Poten 41.

NOOIT MEER LIEFDE.

Een Bloch-Rabinowitsch-productie der Ufa naar het tooneelstuk „Dover-Calais" van Julius Berstl.

—:—

Muziek: Mischa Spolianski.
Tekst der liederen: Robert Gilbert.
Regie: Anatol Litwak.

Personen:

Gladys	*Lilian Harvey.*
Sandercroft	*Harry Liedtke.*
Jean	*Felix Bressart.*

—:—

Geluidssysteem: KLANKFILM.

„Nooit meer liefde!" luidt het tegenwoordige devies van den millionnair Sandercroft. Hij heeft in de liefde ettelijke teleurstellingen ondervonden, weshalve hij voortaan de geneugten der min afzweert. Om zich tegen elke verleiding te wapenen, gaat hij met zijn vriend Jack een weddenschap om $ 500.000,— aan, dat hij vanaf 22 Maart 1926, 5 uur 30 min. nam. vijf jaar lang geen teere verhouding zal hebben. Voor zijn huisknecht Jean, die getuige is, is het een eerezaak, dat Sandercroft de weddenschap wint. Vijf jaar is een heele lange tijd en omdat Jean zijn meester door en door kent, raadt hij hem aan, gedurende dien tijd op zee te kruisen. Sandercroft's luxe jacht „Odysseus" wordt met matrozen bemand, die allen met de vrouwen zeer slechte ervaringen hebben opgedaan en van zichzelf zeggen: „Ons kan geen enkel meisje verleiden!" Dezen duren eed kunnen de mannen slechts korten tijd gestand doen. Langzamerhand worden zij n.l. onrustig, de stemming aan boord daalt beneden peil en zij wenschen Sandercroft en zijn idee fixe, om geen enkele haven aan te doen, naar de maan. Sandercroft is evenwel onvermurwbaar, want de vijf jaar zijn bijna om en hij wil de weddenschap winnen! Als het jacht voor Dover ligt, dreigt een muiterij uit te breken! Op het kritieke moment wordt de aandacht der equipage afgeleid door den schreeuw: „Man over boord". Men ziet, hoe een mensch met de golven worstelt. Spoedig wordt een boot te water gelaten en de drenkeling aan boord gebracht. Wie beschrijft de verbazing der mannen, als zij tot de ontdekking komen, dat de vreemdeling een bekoorlijke, blonde jonge dame is en nog wel in badpak!

Nu wordt het ernst! Het driemaal vervloekte gevaarlijke geslacht, dat zij in 4¾ jaar niet hebben gezien, bevindt zich thans in hun midden! Sandercroft, die van zijn huisknecht Jean grooten moreelen steun in de ure des gevaars geniet, gelast de zeldzame visch het schip onmiddellijk te verlaten, waaraan de schoone onverwijld gevolg geeft door kordaat in zee te springen. Terwijl zij zich van de „Odysseus" verwijdert, hoont en dreigt zij, dat ze Sandercroft in de oogen van de heele wereld wegens zijn vrouwenvrees onsterfelijk belachelijk zal maken. Dat gaat natuurlijk niet en daarom wordt zij weer gevangen.

Sandercroft begint bedenkelijke teekenen van zwakheid te vertoonen, maar nog biedt hij weerstand. Wie is zij eigenlijk? Een oplichtster, die door de politie wordt gezocht? Op een desbetreffende vraag van Sandercroft antwoordt Gladys in elk geval niet met „neen". Hij wil haar, nu aan de autoriteiten overleveren, maar zij is hem te vlug af en verdwijnt en met haar Sandercroft's geld!

In de straten van Nice houdt Prins Carnaval intocht. In hotel „Negresco" logeert een meisje met opvallend blond haar. Sandercroft herkent in haar de lang gezochte kleine duivelin. De diefstal is gauw opgehelderd: Jean, die het temperament van zijn meester kent, heeft „voorzienigheidje" gespeeld, Gladys laten ontsnappen en zelf voor den schijn gestolen om haar bij Sandercroft onmogelijk te maken. Stralend van vreugde breidt Sandercroft zijn armen uit om Gladys, op wie hij al dien tijd heimelijk verliefd is geweest, aan zijn hart, dat haast vijf jaar lang drooggelegd is, te drukken. Hij grijpt evenwel in de lucht, zij is hem ontglipt, springt in een wagen van 120 P.K.; hij met een 130 P.K. achter haar aan; Na een razenden rit heeft hij Gladys ingehaald. Vier beenen, die onder een auto uitsteken, bewijzen, dat Sandercroft en Gladys een gewichtig onderhoud met elkaar hebben. Welk een leuke panne!

Jack komt aangesuisd, wil zijn 500.000 dollar hebben, want de welsprekende taal der vier beenen leert, dat Jack de weddenschap heeft gewonnen. Maar Gladys moet den man, die haar heeft geëngageerd, om Sandercroft van het pad der deugd te doen afdwalen, teleur stellen, omdat het reeds later is dan 5 uur 30 min.! Sandercroft heeft een weddenschap en een blonde zeemeermin gewonnen! „Nooit meer liefde" is ten einde......

RUMBA LEERT RUMBA
DANSLESSEN MET DIRECT RESULTAAT — BILLIJKE CONDITIES —
MISS ELLEN
TEL. 720435 - DE SILLESTRAAT 171 - BEZUIDENHOUT
RUMBA LEERT RUMBA
5307

WISKUNDE - BOEKHOUDEN
Privaatlessen f 1.50 per uur. 5261
F. TERSTEEGE
GOUDSBLOEMLAAN 15. DEN HAAG. Tel. 339022.
Aanbevolen adres voor Leden van „Oost en West".

Vestigt U te Scheveningen
Modern ingerichte étagewoningen te huur,
Harstenhoekweg 193 tot 239
Huurprijzen vanaf f 475.— per jaar.
Dicht bij strand en station.
v. d. ELSHOUT & DE BAKKER.
Telefoon 338063, 338587, 556221 5311

Mutatiestaat van 27 Januari tot 3 Februari '32

Nieuwe Leden:	**Voorgesteld door:**
N. A. Berkhout, Oud-Burgemeester van Brouwershaven, thans te Bergen op Zoom, Stationsstr. 9.	Afdeelingsbestuur van Bergen op Zoom.
J. Godschalk, Fabrikant, Bergen op Zoom, Hoogstraat 18.	Afdeelingsbestuur van Bergen op Zoom.
G. Beuningh, Ontvanger Dir. Belastingen, Bergen op Zoom, Stationsstraat 26.	Afdeelingsbestuur van Bergen op Zoom.
D. Lamers, Oud-Leeraar K.W.III S. Den Haag, Laan van Meerdervoort 818.	Secretaris Afd. Den Haag.
Dr. G. A. Sedée, Nijmegen, Mr. Franckestraat 24.	Mevr. M. R. S. Bleckmann—van Hoogenstraaten te Nijmegen.

Nieuwe Begunstigers:	**Voorgesteld door:**
Mevrouw A. Teitsma, Bergen op Zoom, van Dedemstraat 9.	Afdeelingsbestuur van Bergen op Zoom.
Mejuffrouw M. P. M. Karthaus te Nijmegen.	Afdeelingsbestuur van Nijmegen.

Afschrijvingen:

Ir. W. Zwaan, Haarlem, Wilhelminastraat 65.
Ir. H. van Heijst, Soerabaja, Pregollanboender 4.
J. H. G. Kappelhoff, Den Haag, Riouwstraat 162.

R. I. P.

E. W. van Someren Greve, Haarlem, Hazepatersl. 1.
Mevrouw H. M. Berghuis—Buning, Den Haag, Laan van Meerdervoort 308.
W. F. d'Harvant, Oud-Kapitein Inf., Nijmegen, Canisiussingel 14.

Adresveranderingen:

„Nijmegen Vooruit" V.V.V. te Nijmegen, van: Oldenbarneveldstr. 6, naar: Graafsche Weg 58.
Mr. J. van Praag, van: Kampen, naar: Den Haag, Pijnboomstraat 52. f 5.—. (contributie '32 reeds voldaan).
L. G. van Loon, Hoofd-Kantoorhoofd P.T.T., van: Brussel, naar: Bandoeng.
Th. E. J. de Bie, 1ste Luitenant Inf., thans te Batavia C., Parapatan 16.
A. Maçon, Haarlem, van: Riouwstraat 2, naar: Ceramstraat 3.
Mevrouw de Weduwe A. Nill—Marinissen, Den Haag, van Alkemadelaan, van: 438, naar: 540.
Mevrouw de Weduwe J. van de Winkel—Hees, van: Nijmegen, van Welderenstr. 132, naar: Den Haag, Vogelkersstraat 44. f 5.—.
Dr. C. A. G. Goedbloed, van Nijmegen, Groesbeeksche Weg 46, naar: Makasser.